

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Thomae Aquinatis Summae theologicae secunda
secundae, q. 74-189 tit. - Cod. Aug. perg. 166**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[S.l.], [15. Jahrh.]

Quaestio LXXXI-LC

[urn:nbn:de:bsz:31-61946](#)

213

Item alia questio q̄ lermi II de Susurracione

Deinde q̄sidānd' est desusurra-
tione Et tunc hor-
queratur duo q̄
ut susurratio sit
perpetuū distinetu
adetractio. Et q̄ hoꝝ sic ḡm⁹

Anno sic p̄t̄ vi q̄ susurra-
tione sit p̄tm̄ distinetu ade-
tractio. Et cum p̄sidens p̄lio
etl⁹. Susurro desono loco
appellat q̄ nō in facie s̄ iaurē
loquitur detrahendo. Et loqui
decalo detrahendo adetractio.
ptinet. q̄ susurratio nō est op̄-
tatu distinetu adetractio. **F**re-
cuit p̄p̄o dī. no eris c̄mulator
n̄ susurrato implis. Et c̄mulator
idem esse adetur. q̄ detractor
q̄ ea susurratio adetractio
no differt. **P**er p̄p̄o dī
Susurro et bilinguis maledi-
ctus sit. Et bilinguis vñ id est
q̄ detractor. q̄ detractor
Supplu ligua loqui aut s̄ iab-
senas et aut ip̄resentia ergo
susurro est id est q̄ detractor. **F**
Sed q̄ est p̄p̄o. sup illud q̄ su-
surrones et detractores dicit
q̄o susurrones int̄ actos disto-
dūt. Seminates. Detractores
q̄ alio. bona negat ut minuit
Tuo dī q̄ Susurro et de-
tractio mātria gut et ea ifor-
ma sive modo loquendi quia ut
q̄ malu occulit de p̄p̄o dicit
q̄t q̄ s̄ilitudinez interdu vnu
p̄lio p̄mittit. **O**n ec̄ v̄ sup
illud p̄o appeller susurro et
glosa i detractione. Differat a
m̄fne q̄ detractione int̄ edet de
ingrue fama p̄m̄. **I**nde a
mala p̄spue de p̄p̄o p̄fert

ex quibz p̄p̄o infamari p̄f
si ut salte dīmīnū eis fama
susurro aut int̄edit a noꝝ
separe. Et p̄t̄ q̄ ḡlosa in
uidet. Et q̄d q̄ dī q̄p̄o p̄p̄o
susurratione subito uirga coi
est. Et in susurro talia ma-
la p̄fert de p̄p̄o que possit
q̄tra p̄m̄ q̄mouē am̄ audiet
si. Et p̄p̄o Vir peccator
turbabit actos et in medio
quic hinc i m̄ittit innocac
Ad i. q̄ dī q̄ susurro i q̄tu
diat malu decalo dī detrahere
m̄l tame differt adetractio
q̄ nō int̄edit simp̄. malu dre-
si q̄p̄o sit. q̄ possit am̄ uirg.
turbac q̄ alio etia si sit simp̄.
boni et tame appareat malu
i q̄tu dissuet ei cui dī. **A**d i
dī q̄ c̄mulator diff̄t et susur-
rione et adetractio. q̄ c̄mulator
est qui publice alijs c̄ma m̄
p̄mit ut accusando ut quicca-
do q̄ no ptinet adetractore
et susurratione. **A**d i. dī q̄ bi-
linguis. p̄e dī susurro tu em̄
sit alicia mi duos mit̄ susu-
rro ex p̄t̄. p̄e amicac ru-
pe et io dualbus liguis unt
adduos. vñ duos malu ded
q̄t q̄ dī. Et p̄p̄o Susurro
et bilinguis maledictus et subdi-
muletus em turbant pacem
habentes. **A**d i. s̄. p̄t̄ vi q̄ detrac-
tio sit graui p̄tm̄ p̄p̄o
susurro. P̄ta em or q̄s
tut m̄l q̄ alijs mala diat
q̄ detractione dicit de p̄p̄o ea
q̄ sit mala simp̄. q̄ exal-
bus obuer infama ut dīmī
ut fama. Susurro at no-

XIX

de Susurratione q. h̄xv. Icē alia qō de derisione

curat dico n̄ mala affara
ia que si dissipant audi-
ent. **S**ed Iesus Christus est dat
ratus q̄ susurratio. **P**ropter q̄
aucti afferit alioi fama; au-
ffert eu no solum vnu amicu
h multos q̄ intelligi vnuq̄
refugit amicitia fama q̄ se-
nay. **I**n q̄ q̄ dñm dī sap-
al. **p**ropter hys qui oderunt do-
mī. **m**isericordia iugos susurra-
em afferit vnu solum amicu.
Iesus Christus est Detracio q̄
susurratio. **P**ropter q̄ dī
Qui detracit sibi suo detracit le-
gi et p̄ quod deo qui est legi
lator. et sic Christus detracatio
vñ esse Christus indeu q̄ e. quod
sor ut sup̄ scriptum est. **P**eben-
aut susurratio est p̄ sonu
Sed Christus detracatio est ḡius
q̄ p̄ sonatu susurratio. **P**ropter
alio est q̄ dī eccl. v. **D**enotato
possia sup̄ bilique. susurra-
tio aut̄ odii et inimicitia et
quimelia. **N**o dī q̄ sup̄ dī
est. **C**hristus Christus est ḡius
q̄to q̄son magis nouum tu p̄
mo inferitur. nouum tu aut̄
toto magis q̄to est bonu q̄
tollet. inter tota uobis exhorta
bona p̄mittit aucti q̄ sū
aut̄ nullius vniq̄ posset. **A**t
p̄t. **p**ropter vnu aucti. **V**nde
dī eccl. vi. **I**mitio fidei nulla
est q̄paco. q̄ et opta fama
que p̄ detracio tollit adh̄
magis nūna est. **U**t hys p̄do-
neus adiutor habet. et
io susurratio est magis per-
citu q̄ detracio et est qua
quimelia q̄ amica est meli-

or q̄ honor et amari qua
honora. Ut iusq; esti p̄fis
dici. **¶** Ad. i. ḡ dō q̄ p̄fis et
q̄ uatas magis alterius dicitur ex
fine q̄ exornatuli ab eo et id o
ratorum fine susurratio est. q̄m
or q̄m dicitur dicitur p̄fis p̄fis
in dictu. **¶** Ad. i. dō q̄ fama
est dispositio adimicata et m
fama adimicata. dispositio
aut deficiat ab eo ad q̄ dispositio
¶ Et i. ille qui operatur ad alios
q̄ est dispositio adimicata
m̄q p̄fent q̄ ille qui dire
cta operatur adimicata induc
dant. **¶** Ad. i. dō q̄ ille qui de
ficit finitum ut deictis logi
quatuor p̄ficiunt p̄ceptu deicti
easde p̄ceptu q̄ p̄ directionis
agit qui annua discipule mi
tur. **¶** Unde h̄i p̄ceptu magis q̄
deū est q̄ dō dicitur est ut di
i. q̄o. i. q̄ et p̄ceptu q̄ de p̄ceptu
Sed si que adit dicitur et sapientia
deficitur aut enus. et h̄i sapi
entia p̄met enus q̄ somat m̄t
sicut discors dia. **¶**

Deinde q[ui]dam
est de **D**efensio
Et o[ste]n[do] h[ab]e[re] querentis
duo quinque utr[um]q[ue]
Densio sit q[ui]d[em]
spale distictu ab alijs p[ro]p[ter]a
que q[ui]b[us] no[n]metu p[ro]p[ter]a
infestatur. **P**utq[ue] densio sit
p[er]petr[um] mortale q[ui]b[us] u[er]o
Anno sic p[ar]te vi q[ui] densio
quoniam p[ro]p[ter]a distictum subsam
atio em vi id est esse q[ui] de
densio si substituacio ad que
luc[rum] uideat p[ro]p[ter]a g[ra]m[mar]ia densio

De

derisione

no uidet diligere agnacela
Tut nullus credetur nisi
 deducatur turpi ex quibus ho-
 erubescat. **I**n autem sua opa
 que si manifeste dealquodis-
 turum punit ad quem elatum
 si a occulte punit addetur;
 sive susurratur; **g**o derisione no-
 nius affirmatio distinguitur. **T**
Hic peta diligenter si non
 metra que proprio inservit. sed
 per derisiones non inservit alius no-
 rumetrum proprio per honorem vel
 famam ut deinde ait ait. **g**
 derisione non est pars distincta
 affirmatio. **T**hunc qd est derisione
 sit ludo rando et illusio nullu-
 aut punitio. ludo agit si seco
 qd deriso ab oibz punitio diffi-
Tho dō qd sicut sup̄ dīq est
 velia liboy proprie pefanda
 sit s. m. tenore et force et
 io s. diversa que quid intendit
 qd alii loquuntur hic peta distin-
 guntur. sicut a aliquo quando
 intendit quicunq; honoris dep-
 mire et delphendo diminuere
 famam et susurrando tollere au-
 ra. **I**n iuride alioq; inte-
 dit qd ille qui credetur eru-
 bescat et qd hic fons est dis-
 tinctio ab aliis. io etia peta
 in derisione diligenter ap-
 missio patit. **Q**d. i. qd qd qd
 subsannatio et iurislo querit
 in fine si differunt modo qd
 iurislo sit ore et libro et en-
 uno subsannatio a nabo in
 gato ut dicitur **g**loso si. **g**o
 habitat celos in debet eos et
 duo subsannabit eos. **D**alioq;
 dea no dūsificat spern. **A**ly
 qd tu differit agnacela. sicut

erubescencia a dehortacione
 est cum erubescencia de
 honoris sicut dām dō. **Q**d
 qd qd de ope ita oso aliq; p
 apud alios et cibaria metu-
 et fama apud se qm bone co-
 stie glam. s. d. i. adrox. i. gla-
 ma h̄ est testimoniū qfue me
Inde ejus deactu turpi i.
 unioso apud alios quidē tolli-
 tur honor honor et fama. et
 aliis gloriosi et detractori h̄
 in deilio dicunt apud se ipsi
 aut pteruria quo h̄ dicitur
 aliquis p̄dit qfue glam per
 ejus qfusione et erubescen-
 tiam et ad h̄ turpia d̄t derisor
 et sic querit qd derisor querit
 in p̄dūt uero imaria differt
 aut infie. **G**oldiū dō qd feci-
 tad qfue et quicq; illis manu
 boni est s. d. **g**o **S**entia
 mēno. qd uige quin et id
 qui qfue alioq; iquietat qfue
 dendo ipm alioq; spale notum
 tu ei infest. **I**nde derisione
 spale patitur. **Q**d **g**o **g**o **g**o
Aly sic p̄redit vt qd de
 iurislo no possit esse pe-
 nitū mōrle. **D**ive em p̄tū
 mōrle grata cattati. si deris-
 io no vt p̄tū cattati agit
 en ludo qn̄ m̄t aitod. **I**nde
 et delusio norabat. **g**o derisio
 no vt esse p̄tū mōrle. **Q**
P derisio illa vt esse māx
 qd sit in uera dei si no ois
 derisio que dicit in uera
 dei est p̄tū mōrle alioq;
 quoq; renduat talup p̄tū
 uemale deo p̄tū p̄tū p̄tū
 et mortaliter. **Q**d **g**o **g**o

q[uod] derisor est et no[m]i]nem penitentia
quia adhuc agit tu q[uod] penit
et sibi et sequeret q[uod] o[ro]s fil
atio esset q[uod]am mortale. **Sic**
griegos q[uod] imoralib[us] p[ro]strati
one sicut plator qui deridet
equum i[ps]o ho[mo]ni iusti et asto
p[ro]p[ri]o i[ps]o deo. q[uod] deriso no[n] est
p[ro]p[ri]o mortale. **F** Et tunc
et detractio uident esse g[ra]uio
in p[ro]p[ri]o q[uod] deriso quia maius
est factus aliq[ue] serio q[uod] ioco si no
o[ro]s detractio ut quelia e[st] p[ro]p[ri]o
mortale. q[uod] m[al]o m[al]o deriso. **Q**
Et q[uod] est q[uod] di[ctu]m in I[ps]o deri
so illusio[n]es. si deride di est et
malit omnia p[ro]p[ri]o mortali. **U**
p[ro]p[ri]et q[uod] id q[uod] di[ctu]m i[ps]o est h[ab]itat
telus irridet eos q[uod] deriso
est p[ro]p[ri]o mortale. **P**ro d[omi]no q[uod]
deriso no[n] sit n[on] dealiquo malo
ut defectu malu aut si sit mag
ni no[n] pludo accipit si seriose.
Inde si ille ut risu uertatur
ex quo irrisio ut illusio no
me sumit. h[ab]et quia accipitur
ut p[ro]p[ri]u. **N**ot aut aliq[ue] malu ac
cipi ut p[ro]p[ri]u dup[li]c[em]. **D**uo modo
si se. **A**lio mo[n]te p[ro]p[ri]e tu a
aliq[ue] alio p[er]sona malu uel
defectu inludu ut risu potest q[uod]
si se p[ro]p[ri]u malu est veniale et
leue p[ro]p[ri]u si sui gr[au]is tu a[cc]i
p[er]t q[uod] p[ro]p[ri]u r[ati]o[n]e p[er]sona siou
defectu quod et subter p[ar]tu
fundare sole[m] sic aliq[ue] illu
de ut irridet est eu o[ro]s p[ro]p[ri]e
ende et eu ta uite estimare
ut de eius malo no[n] sit curan
du. si sic q[uod] pludo h[ab]endu et se
deriso est p[ro]p[ri]o mortale et
gr[au]is q[uod] quelia que sicut est
timensisto q[uod] queliosus vi

acupe malu aliq[ue] scelose. **H**u
per aut illudu et i[ps]i esse a[cc]i
p[er]t et delphonato et si
h[ab] illusio est que p[ro]p[ri]u et tato
grauis q[uod] p[ro]p[ri]o maior iuuenia de
bet p[er]sona que illudit. **I**nde
g[ra]uissi est iride deum et ea
que di sunt. **S**i exponit.
Eni exponit et q[uod] blasphemia
si et sup q[uod] exultasi uoce tua
Et postea sibi adstu isti.
Inde si longi iuris p[ro]p[ri]o
in **I**nde de quibus exponit.
Paulu qui subsinat patre et
despat p[er] soni matr[is] sue effodiat
ut eu toru detinere et coe
dant eu filii aquile. **I**nde us
toru deriso g[ra]uus est qui hemo
re utitur. **T**omu. **E**t q[uod] h[ab]it Job
Du periret iusti simplicitas
que quide deriso ualde norma
et q[uod] p[er] ho[mo]n[em] abene agendo
redimetur. si p[er] ego qui malorum
atribut exoriri bona p[ro]spiciunt
mox ea manu posse ferre ex
bracis euellut. **A**d. q[uod] d[omi]no
iudicis no[n] iugat aliq[ue] querit
cautati i[ps]etu eius tu quo iudic
Ver tame ip[s]ae ad quin cari
bati i[ps]e eius de quo ludat p[er]
ceptu ut dictu est. **A**d. q[uod]
q[uod] ille qui redimatur ip[s]etu de
quo p[er]mituit et ille q[uod] similit
no exponit. d[omi]n[u]s irridet si q[uod] m[al]o
p[er]tine ip[s]etu si admodum deri
dent se h[ab]it. n[on] in uenuliter
pertendo aliquod simp[er] redim
at ut filiat. si dispositio et
perfite. **A**d. q[uod] d[omi]no q[uod] deriso
p[er] sua uoces locis ad est q[uod] d[omi]no
fructu ut quelia q[uod] no[n] ip[s]at

Item alia qō

q. lxxvi.

IIIe

Maledictione

q̄ceptu si ludu q̄ p̄ tamen
h̄z māore q̄ceptu q̄ ea que
la ut sup̄ dictu est et sic est
gue p̄tib⁹ Se q̄lui q̄

Dicē h̄om⁹ p̄ uty late possit
aliquis maledice irriolū ratiue
q̄o uty maledicio sit q̄d⁹ mor
tale q̄to d̄spac⁹ euod ad alia
peccata q̄equit trax⁹
Aut sic p̄cedit vi q̄ no late
ut maledice aliq̄ no en
lantu optire mandatu apli q̄d⁹
xp̄us loq̄bat Ut di q̄ adcep
dom⁹ q̄z ip̄e papit v̄o. v̄i v̄i
dicere et nolite maledice q̄ no
lacet aliq̄ maledice q̄ P̄ dom⁹
tenetur d̄m bndice f̄ i dan
in v̄ndicate filij h̄om⁹ d̄o. si
no q̄t exorcis code p̄cedē b̄n
dicto dei et maledicio h̄os
Ut q̄bat Iaco m̄ q̄ nulli luc
aliq̄ male d̄re q̄ p̄ ille qui
aliq̄ maledicit vi optare malu
eius culpe ut pena q̄ male
dicto vi esse ip̄rectio quoda
si no lacet desidire malu alti⁹
q̄ymo oris opt̄ q̄pib⁹ ut li
berent amalo q̄ nulli luc ma
ledice q̄ p̄ dyabol⁹ p̄obsena
nos maxie subiectus est ma
luc. si no luc aliq̄ maledicere
dyabol⁹ sicut n̄ se ip̄m d̄i-n.
Et x̄x̄ si maledicat ip̄m dy
aboli maledicat ip̄e aut̄ suaz
q̄ multo mm̄ luc maledicere
hoiez q̄ p̄ n̄i x̄x̄ quo ma
ledica cu no maledicuit d̄ne
D̄ glosa no q̄t ec uista male

Dicendi causa m̄ si peccat ut
nocturnus affectus si ho no p̄
sac̄ affectu alti⁹ hoio n̄ er
uty sit maledict⁹ adeo q̄nt
in lucet aliq̄ hoiez maledic⁹
q̄z q̄ p̄ deut xxvii d̄i Hale
dict⁹ qui no p̄manz ifmoib⁹
leg⁹ h̄z h̄diſſauo etia puer
sibi illudentib⁹ maledixit Ut
hi⁹ m̄ ho q̄ q̄o dd q̄ male
d̄re id est q̄ malu d̄re d̄re
a t̄p̄ se hab̄ adid q̄ d̄i P̄no
p̄modu enuacac⁹ sicut ad ex
p̄m̄t mo indicatio et sit male
d̄re m̄chil est aliud q̄ malu
alti⁹ referre q̄ p̄met addet
t̄ractores dicit⁹ Alio d̄re se
ht adid q̄ d̄i p̄modu cause et
h̄ quide p̄mo et p̄m̄t p̄petit
deo qui oia suo ubo sent si
p̄d. dypit et sua fut⁹ Conspect
aut p̄petit hoib⁹ qui ubo suo
alios monet p̄ ip̄m ad ad sua
enda et ad hoc istituta si uer
ba impatiui moi d̄erac⁹ mo q̄
dre se ht adid q̄ d̄i q̄ exp̄sso
queda affectus desidant id q̄
ubo exp̄mitur et adi⁹ istitu
ta fut uba optatiui moi Et
miss⁹ git p̄mo maledicio qui
est p̄simile enuacac⁹ male
Considerad est dealiq̄ dualib⁹
ubi sbe opt̄ q̄ fare ad et uelle
illud se p̄secutio iboritate et
malitia At exp̄sident patet
Inde iust duobus mod quo
malu d̄i p̄modu impatiui ut p̄
modu optant eadem re et ad
lantu et illantu Si en ad ip̄
et ut optet malu alti⁹ m̄ptu
est malu q̄ ip̄m malu inten
dend⁹ Sic maledic⁹ aliq̄ mo

et illati et h[ic] est maledicere
q[ui] se loquendo. Si autem aliud in
qua ut optat malu altius subrone
bonu sic est latu n[on] est maledic-
ere q[ui] se loquendo. si patiens q[ui]
principale intentio dicunt non
pertinet ad malu s[ed] ad bonu. q[ui] gaudi-
aut malu aliud dicitur quando ut op-
tendo subrone duplo bonu q[ui]
quidem subrone iusti et sic
Iudeo latet maledicat illu cui p[ro]p-
terit iusta pena inferri. et sic
etiam omnia maledicat anathematizando
Q[ui]c etiam q[ui] p[ro]p[ter]e m[an]e mala
q[ui]z p[ro]p[ter]oribus q[ui] q[ui] formates uo-
luntates suam diuine iustiae lig-
atis impudicione possit etiam p[er]
modum primatoris intelligi. q[ui]n
uero d[omi]n[u]s aliud malu subrone utilius
poterit aliquis optat aliques
optores pati aliud q[ui] studi men-
s aut aliud impedimenta ut ut ipse
melior efficaciter. uero ut saltem
ab aliis no[n]amento cesset. q[ui]d
q[ui] d[omi]n[u]s q[ui] ap[osto]lus p[ro]p[ter]e male dico
q[ui] se lapidi tu intentio malu s[ed]
fili d[omi]n[u]s adi. q[ui]d q[ui] opta-
re alium malu subrone bonu no[n]
frustratur affectu quo quid sibi
alium optat bonu s[ed] magis q[ui]
q[ui] formitatem adipim. q[ui]d q[ui] d[omi]n[u]s
q[ui] i[nt]riboluo est q[ui]stare n[on] et
culpam n[on] quidem eu[er]o bona e[st]
et adeo n[on] ea maledicere licet
culpa aut ei[us] est maledicenda
si i[st]eb[us] ob in Maledicunt ei qui
maledicunt diei tu aut optor
maledicat triboluo q[ui]t culpa
se ip[s]i filii uero uideat male
dicere dignus et si h[ic] d[omi]n[u]s male
dico aici Iudaeus. q[ui]d d[omi]n[u]s q[ui] af-
fectu patet et si m[an]e no[n] ui-
deretur p[er] in p[ro]p[ter]e exaltu[m] ma-
nifesto p[ro]p[ter]e p[er] quod pena esti-

fugenda sibi etia[us] q[ui]us faci-
tio possit q[ui] deus maledicit s[ed]
finali reptione. p[er] in faci q[ui]d
quid sit maledicere ad o[mn]i[us] f[ac]ient
p[er] culpe q[ui]

Any sic p[ro]p[ter]e vi q[ui] noluerat
creatura irrationale ma-
ledicere Maledicere enim p[ro]p[ter]e vi
esse lata iuste est spiritu p[ro]p[ter]e s[ed]
creatura irrationalis no[n] est suscep-
ta n[on] culpe n[on] p[er]ne q[ui] omnia ma-
ledicere no[n] licet. q[ui]d Incita ir-
rationali m[an]u uident n[on] natu[ra]
q[ui] deus fecit h[ic] aut maledicere
no[n] licet etiam m[an]u[is] ut dictu[is]
est. q[ui]d creatura irrationalis nullomo-
licet maledicere. q[ui]d Creatura ir-
rationalis aut est permanens si
uit cor. aut est insensibilis tunc
q[ui]d sicut gregorius q[ui] dicit in motu
suum onofru est maledicere no[n] co-
spicenti. uerofu uero si existet q[ui],
nullo modo ligat maledicere creature
irrationalis. q[ui]d q[ui] est q[ui] d[omi]n[u]s male-
dixit faulace ut h[ic] dicitur
q[ui]d maledixit dies suo d[omi]n[u]s
Job in. q[ui]d q[ui] benedix
ut maledicere ad illa iuste p[er]
p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e tu p[er] ad bene ut ma-
le q[ui]ngit s[ed] irrationali creature
Creatura a irrationalibus bonu vel
malu d[omi]ni q[ui]ngit iuste ad illu-
ra r[ati]o[n]ib[us] p[er] q[ui] sicut Ordinat
aut adest multe. q[ui]d mo[n]do
p[ro]modu subuenientis. ipsi sicut
excedunt irrationalibus subuenientis
huane n[on]t[ur]. et h[ic] mo[n]do h[ic]
dixit a[men] q[ui] Maledicta erit
mope tuo. ut s[ed] p[er]missio filiata
h[ic] p[er]missio. et illa etia[us] in
telligit q[ui] h[ic] deus dixit. Unde

Maledictione

de

hōres tuae Et mīfra maledic
ti hōren tuū Sic enā dan
ū maledicat motes gelboe
si q̄q̄ exponet Alio mo trea
tura irrational ordiatur adiu
wabile p̄modū significatio
Et sic dñs maledicat scilicet
am iſignificatio indecā ſecundu
mo ordiatur creatā nr̄m adiu
tionalē p̄modū q̄tment. ſe
quod ut lori Et ſic maledicat
nob̄ diei natitat ſue p̄t culpa
originalē q̄ nastendo q̄tixit
et p̄t ſequentes penitutates
Et p̄t h̄ enā q̄t intelligi da
uid maledicisse motibz gelboe
Et legit u. i. ſ. p̄t codex
Pli que ierū q̄tuperat Maledi
cio aut rebud irrationalibz i
quatu ſut credidit deo eſt q̄
catu blasphemia maledicio aut
eis ſ. ſe q̄ſidat eſt onosu et
vanu et p̄q̄ illuat. Et p̄t
p̄t adobietta

Aut ſic p̄te vi q̄ maledice
no eſt p̄t mōrle Augu
ſtū ſomeius deigne p̄mato
rio mult maledicōes mi leua
p̄t h̄ aut ſit uenalia q̄ ma
ledicio no eſt peccati mōrle
ſ. ueniale Q̄ ſ. ſ. que exoleui
motu menti predit no udet
eſte p̄ita mortalia ſi interdu
maledicio exoleui motu p̄redit
q̄ maledicio no eſt p̄t mōrle
Q̄ ſ. Grauius eſt maleſu
q̄ maledicio ſi maleſu no ſſ
eſt p̄t mōrle q̄ milo minus
maledicio Q̄ ſ. q̄ mēſil exolu
arēno di n̄ p̄t mōrle ſi
maledicio excludit arēno dei
ſi. p̄t adorū vi. Neq; male
biu neg; rapaces regni dei

poſſidebit ſ. maledicio q̄t
lātu mōrle Aſto dñ ſ. p̄ male
dicio ſequa ſuū loſmūr eſt
p̄p̄ mōrle p̄uerat malu q̄t al
q̄t ul imp̄udo ut optado uelle
aut ut impio mōrle ad malu al
tei ſ. ſe repugnat cātibz qua
diligim⁹ p̄p̄ uoteres bonu
iſſtū ſ. Et ita ſ. ſuū gen⁹ eſt
p̄m mōrle et tanto grauius
q̄to pſona tui maledicio mag
amare et r̄ueri teneri Unde
di. Deut. xvi. 22 maledic
it pat̄i ſuo et mat̄i morte
mōratur q̄t in ubi maledi
cio ſ. plati eſte peccati uenia
le ut p̄t p̄uitate mali q̄ quo
ali maledicio impiat ut enā
q̄pter affin eius qui pſor̄ ma
ledicio ibi. Du ex leui motu
ut excludit aut exſurrepcōe ali
qua talia ubi q̄ſit quia p̄t
uerboru maxie exſuffri p̄ſta
tur ut ſup̄ dñs eſt Et p̄t ſ.
q̄o adobia

Aut ſic p̄te vi q̄ maledi
cio ſit graui p̄t q̄ deti
no maledicio enā vi eſte blaſ
phemā p̄d. Et p̄t p̄d q̄ dī
rāno lude q̄ tu Michael archan
gelus in dyabolo diffutat alt
aretur. De ap̄p̄ſi corpe no eſt
ausq; uadiu in ſerie blaſphemē
Et ampiū blaſphemā q̄ maledi
cio ſ. ſ. glosa Blaſphemā
aut eſt graui peccati q̄ deti
ato q̄ maledicio eſt graui
detracōe Q̄ ſ. hoīadui eſt d
tracōe ſ. ſ. ut ſup̄ dñs eſt
ſi maledicio eſt p̄t homini
dñ. Et enā ſ. ſ. ſup̄ Et ſ.
dixerit maledic ei et domū enā
te et ou ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ.

q. lxxv.
De maledicōne Ita qđ diuina vendicōne

ida differe. qđ maledicōne est
fūor qđ detracōne. ¶ Causa
permittit signo si ille qui ma-
ledicit causat malu suo impio
ille aut qui detracit sibi signo mu-
li uia ex quo fūor qđ permittit ma-
ledicōne qđ detracōne. ¶ Et quia
est qđ detracōne no p̄t bñ fieri
Maledicōne aut sit bñ et male-
ut exodus fūor qđ fūor est de-
tracōne qđ maledicōne. ¶ Ad dī qđ
sit i. i. h̄tu est dupl̄ est malu si-
culpe et pene. Mālu aut culpe
pēnu est ut ibide ostensu est
¶ Unde dicē malu culpe pēnu
est qđ dicē malu pene. dī mo sit
ide modus dicendi ad que loqueli-
igitur suspirione et detracōne
et ena derisōre p̄met dicē ma-
lu culpe. Si id maledicēt p̄met
nur loquuntur p̄met dicē mal-
u pene no aut malu culpe
misi forte subrione pene. no
tame est id modus dicendi. Ma-
dī p̄met i. vicia p̄met dicē
malu culpe sibi emittendo qđ
maledicōne uō dī malu pene
ut causando p̄modi imp̄i ut
optado. ipsi aut emittendo
culpe p̄met est i. qđ alius no
cūm tu exē qđ p̄modi infert. qđ
ius aut est noctumtu inferrere
qđ noctumtu desiderare certe p̄
bus. ¶ Unde detracōne p̄t ḡmūs
ratoz fūor p̄met est qđ maledi-
cōne simplice desideriu exp̄mes
Maledicōne uō que sit p̄modi
imp̄i tu heat ratoz cause p̄
esse detracōne fūor si ma-
uō noctumtu inferrere qđ sit
demerguō fame ut leuors si
immud lat. qđ quide acupienda
sint s̄ ea que p̄se p̄met ad

ratoz hoy māor possit aut
et alia p̄tandō qđ dī qđ
p̄dīta uia ut auger ut min-
luit. ¶ Ad i. dī qđ maledicōne
creature i. quatu creaturā est re-
dundat māde et sic p̄tandō
habz ratoz blasphemē no a
si maledicēt creature p̄culpa
et eade ratoz est de detracōne
¶ Ad i. dī qđ sunt dī est ma-
ledicōne includit desidium mali-
¶ Unde si ille qui maledicēt uelit
malu occisionē alti qđ desidio
no differt ab hominida / differt
in p̄tu acti extior ad adiutio
lubat. ¶ Ad i. dī qđ ro illa p̄
redit denaledicōne si qđ ipso
tit imp̄i. Sc. qđ

¶ Unde qđ dī est
Desid. qđ sit cū uo
lubias qđ mutatio
et p̄mo desiraudile
ca qđ qđ mutat rem
corib; et uedicatione
¶ Deuisa que sit immutatio
aliam em qđ mutatio uoluntatis
no iluerit aliq sp̄s p̄t qđ dis-
tinguit arapia ut fieri. Circa
p̄mu queruntur i. qđ p̄mu de
iusta vendicōne excepte p̄t ut
lucat aliq uede p̄t qđ uale
at. ¶ De iusta vendicōne excepte
p̄t ut ualeat. ¶ Ut tenetur
veditor dī. Viciū rei vedite
¶ Ut ut ualeat sit ad negotia
do p̄t ualeat qđ amptu. ¶ Ad
¶ Si p̄met. vi. qđ aliq
luate possit vendicōne re
p̄t ualeat. Justu em ita
tacitom bud luate uale p̄t leges
cūm desideratur. Si. si. eas
hatu est amptu et uedito
ut se tuas deripat qđ qđem

et emptione iqbz fit fraudulēcia

fit iquātū uenditor. plus ue
dit rei q̄ ualeat emptor. n
mīn q̄ ualeat. q̄ lūtu est q̄
aliquis uedit rei plus q̄ uale
at. q̄ p̄ illud q̄ c̄ oībus q̄ me
v̄t esse nāle et no esse p̄tm.
Et sicut lūtu iſert reī det
dictu quibusda mīn fuit abo
bus acceptatu uili ultio emē
et care uende. **D**u enī q̄sonat
q̄ dī p̄i reī malu e malu est
dicit oīs emptor. et tu iſerit
glātū. q̄ lūtu est ad tārque
dē et uliq uende q̄ ualeat. q̄
q̄ v̄t esse illūtu si exige
tione agatur id q̄ si debz ex
debito honestat. **E**t s̄ p̄i
iu ethi. iāmāca uelus recom
pensatio sici debet. s̄ uilitatez
q̄ q̄sonitus est ille qui bñficiūm
suscepit que quidē q̄m excedit
valore rei date. sicut ḡtingētu
aliquis mulou re aliq mīg; ut
ad p̄iū autāndū il adalēt com
odū ḡndū. q̄ lūtū magistrū q̄
nomis et uedāomis aliq dī q̄m
auoi p̄to q̄ ualeat. **E**t q̄m;
q̄ dī. **A**ut v̄. **D**u quecūq mult
ut p̄iāt uolos hōres et uos fa
cēt illis si nullus mult sibi rem
uendi carius q̄ ualeat. q̄ nullus
debz alii uende re cuiq q̄ uale
at. **V**o dī q̄ fraude adhībare
adī q̄ dī plus iusto p̄o uend
atur oī p̄tu est inq̄ntū aliquo
decipit p̄o mīdāp̄mū q̄m. **I**nde
et ulliq dī **N**le dōffic tolle
du est exordiū q̄tēndis emē
medicū no liatatorē venditor
no qui q̄ se liatetur. emptor ap
ponet. s̄ aut p̄iād deficiat
de emp̄p̄o et uendāo dupli
loq possū. **H**no mo s̄ se et fm
h̄ emp̄o et uendāo uidetur
esse mīroductū p̄gm̄ utilitate

v̄tūs q̄ dī s̄ v̄nūd mīg; re al
teiū et eḡo. **S**icut p̄iāt q̄lū
i i politice p̄ aut p̄gm̄ utilitate
inductū no debz esse maiq i ḡ
uame v̄m̄ q̄ alti⁹. **E**t io debz
p̄ eq̄litate rei mīt cod q̄tēt mīs
tu. q̄tētū aut rei que iāfū
hōd uenit mēsuratur s̄ p̄m̄
datu ad q̄ est uentū mīmīna
Et dī. **i** v̄ ethi. **E**t io s̄ iūt s̄
p̄m̄ excedat q̄tētū ualor rei
lit eḡo. res excedat p̄m̄ toller
ustice eq̄litas. **E**t io uliq uende
aut ulius emē re q̄ ualeat est
s̄ se iāfū et illūtu. **A**lio mo
possū loqu de emp̄p̄o et uen
tione. s̄. p̄. p̄amēndō tādit iāt
lūtū v̄m̄ et dāt mātē alti⁹.
Puta tu ad multu mīg; hōr
re aliq et aliq ledit. **T**ea m̄
reat et mātē casu iāfū p̄m̄
vit ut no solū rēfāt adū
que uendi. s̄ addāp̄m̄ q̄ uen
ditor excedēta incūrt et s̄
lūtē potū ad uendi plus que
ualeat hēti. **S**i uo ad multu
uendē exēt aliq q̄ accēt. **C**
uō qui uedidit no dāp̄m̄tātū
tārēdo re illa. no debz ea s̄
uendē q̄ uilitas que aliq acēt
no excedētē s̄ exēdētē emē
tēs est. nullus aut debz uendē
aliq q̄ no est s̄ sūi lūtē. possat
ei uende dāp̄m̄ q̄d p̄iāt. **I**llē
tāmē qui exēt aliq acceptū mī
tu iātātū. p̄t p̄iāt sponte aliq
vendētē sup̄ erogāt q̄ p̄iāt
adēt hōnētaz. **N**dī. **ḡ** dī
q̄ sicut sup̄a dictu est lex huā
na ap̄lo dātū mīq sūt multa ai
tūtē deficiētē no aut dat sol
ūtūsio. **E**t io lex huāna no po
but p̄hibēt q̄ q̄ est q̄ iūtē. s̄
ci sufficit ut p̄hibēt q̄ defici
ut hōtē quietū. alia uo heat

De fraudulencia

sine de fraude que

quasi lata no quia ea apparet
sed qua et no sumit sic igitur
habet quasi lata bona no indu-
cere si abs fraude venditor re-
sumit supererat aut empor-
tum non nisi sit nimis ex-
cessus quia hoc ea lex humana
cogit ad defraudandum. **P**uta si
aliquis sit deceptus ultra di-
midia iusti prius probitate. **B**z lex
dama nihil ipius vel inquit
q sit utrum quoniam. **O**nde si dico
lege illatum reputat si tempore
one et uendit no sit equitas
iusticie obficiata et tenet ille
qui plaus habet recuperacione ei q
dipunientur est si sit notabile
dipunientur q idem q iusti qm
ii rex qm no est punitus
detinatur si magis iquidam
exhibitione officitur ut q mo-
dicti addicte ille dimittitur non
vi tolle equtate iustiae. **A**d
ij dō q sicut dicitur ibid dicitur
nimis ille ut se ipsum retinendo
ut alios expiendo uili uelle
ome et tunc uende orbz id e-
dit esse quae si qui iuxta
iustitia est p quisq adipisci huius
iusticia qua huius resistat et in-
cat. **F**est point exemplum de q
dam qui modice prius dago-
da libro ppter ignoratia qof-
ficiati iusti pponit dedit. **O**nde
poret q illud quae desideri. **I**n
est nate si ual et id quae est
multe qui plena uia uiocorū
redit **A**dij dō q iusticia
qmutatio fidelis pncipaliter
equtatis rei si iuris causa ual
qsidatur equtatis utilitar et id
recuperacione si debet si uult
propterea tempore id p esti-
ca

Abi sic pte vi q uedicio
no reddetur iusti et
illata q p defectu rei uedite
nimis em rei sit possunda
ure q rei spes scilicet p p
defectu spes pncipaliter no uidebitur
reddi uendito rei illata pnta
si ad vendit argenti ut aurum
albitum q e uile ad domo hu-
manos usus adq nra est ar-
gentu et aurum pnta aduasa et
ad alia huius q mto m9 et illi
tua vendit si sit defectu talis
Fest defectus ex parte rei q est
p. probitate magis vi iusticie co-
trahendi que iequtate officit
qntitas a pncipali qffatur
measure aut vero que ius ius
uerius no sit determinate sed
alibi uioces alibi moros
Dicitur pphm iv eti p g no
q pntari defectu ex parte rei
vendito et ita vi q exi uen-
dito no reddat illata **P**ro
de defectu rei pntis si ei que
medio qualitas de est. **S**i ad qli-
tate rei qffundatur quatuor ma-
gna sua q pntari ueditorib
de est. **G**o no reddit uendit
illata q pnter defectu rei **O**z
q est q Ambros dt pnto deoffit
Regula iusticia manifesta est
q aio no dadiare vnu dei
reat bonu. n' daphno ilusto
affice qqua n' ad dolo
rei sue **P**ro dō q c re
que vendit dup defectu qff-
fatur q p dīm quida si spes
rei et habet quida defectus
si uenditor qffatur rei q ue-
dit finide qmitbit uenditor

fit ut' cōmittē īmpōe et vēndicōe

Qnde uedico illucita dicitur
hoc est q̄ dī quos dā
genū tuū usum est istoia
nu trū mījotū est aqua q̄ em
pmīptū est pūnt defrū q̄m
ad spēm illud d defactus est
q̄ pūtate que pmēstā q̄fī
ur Et iō si quid s̄uent̄ defi
niti mēstā utit uendōdo
frāude qm̄tit et est illucita ue
dico ~~En de deut xix~~ No
habebis m̄fāculū dūsa qm̄da
māq̄ et mīj n̄ cīt m̄domo tua
modus maior et mor ~~Et q̄~~
ea fūldi Abhōmat en dñō
en qui facit h̄ et adūsat om̄ez
iustiā ~~Caro~~ defactus est ex
pte qualitat̄ pūta si aliquod
aut infirmū uedat q̄i sanum
q̄ si quid s̄uent̄ fecit frāude co
mittit uendōdo **Q**nde e illi
cta uendico Et rōmbq̄ talibz
no solū ad pūctat iusta uedi
tos faciendo h̄ etia ad restituō
teretur **S**u nō eo ignorante
ad pūctorū defactū uē uen
dita fūt **T**enditor quidē no
pūctat q̄i facit iusta mīlū no
tūne cuius op̄o est iusta ut
exfūp̄dit **P**ūct **T**eretur in
en adāq̄ notāa pūcīt dā
mī rēcompāsē emp̄tō et q̄d
dāq̄ est deuendōdo enā est in
telligēndū ex p̄ta emp̄torū
Configuit enā quā ueditore
arēde suā rem esse mīj pao
sam q̄m ad spēm sc̄it si ali
q̄d uedat aut̄ loto auricula
emp̄tor si id q̄fīstat iusta en
et adiſabūz tenet et eade
ro est de defactū q̄litas et q̄
litas **F**idi **I**di **D**d q̄m aut̄ et
argetu no solū carū sit **P**

Vilitare usor que ex eius fab
rictur aut alioz huius. si eis
aperte dignitate et puritate sue
opus. Et io si aux et argenti
ab aluminis facta uera fidei no
habeat aurum et argenti est sicut
dulenta et iusta uedatio. Per
ti ne sint aliq uilitates aurum et
argenti ueri. si nales operoz ip
sor que no querit auro pal
lennas sophistacato fluit q ht
potestate letificandi et q quasda
infirmitates medicatae inua
tivagant ea qd p omi iopae
et ducit sua fiducia p manz
auru uer qd sophistacatu. Si at
paltina fiet aux uer no offi.
illatu ipm pno uendit q mch
plipat arte nunc tui aliquibus
naturalibus caus ad pducendo
nales et ueros effectus. Sicut
Lugd et in d. delys que
arte demoni fuit. Ad qd
q mensurad uer ueritatu ne
cessa e mduis loc esse ducas
qptor. ducitate copie et iopic
uex. quia ubi uos magis habu
dint gneuert esse maiores
mensure finito quoq in loco
ad rectores cunctos qpmet de
temare que sit iuste mesura
rey ueritatu. Qpensat qd uibz
locos et uex. Et io hanc mensu
ras q publica aucta ut qfactu
die institutas. Tunc no licet.
Ad qd q sicut Lugd et in d
dumento di. Tunc rey ueritatu
no qfdat fui gaudiu nate. cu
qfdat plur uendat vng equus
q vnuis fuius. Si qfdat fui q
uos iusu hunc uenit. Et io
no optet q ueditor. id empor
qfdat occultas rei uendite.

defraude que

mittitur tempore

qualitates si illos solum quod redduntur quoniam usibus apta putat quod equus sit fortis et bone curvat et filii meos hoc a qualitate de fandi venditor et emptor recognoscere possint. **A**d hunc sic predicit vi quod ue ditor non tenet dictum in cuius rei uendit. In em uenditor emptore aduenientur non cogat vi eius uidetur re quae vendat supponit. Si ad uende p immi ued. cui et agnito rei non quod vi imputandu venditor si op totius suo uidetur decipitur. pro pitator emendo absque diligenter qui sicut deq[uod] dicitur rei. **P**robabiliter ut quod aliquis id faciat vnde eius opus impeditur. si si ad uia rei uendit. uideat impedit sua uendit. **A**utem nullus in hunc deoffit in dunt p[ro]p[ri]etate dicitur quod tu absurdum si d[omi]n[u]s iussiu ita p[ro]p[ri]etate. Domini pestilenta vendit que uenditor non tenet die vita in vendit. **P**ropterea est nomen homini ut agnoscatur uia uetus quod ut agnoscatur uia rei que uenditur. si ho[m]e] non tenet cuiusque filius die et ultra die de h[ab]itu que p[ro]p[ri]etatem adulitatem p[ro]p[ri]etatem nulli debet die situat g[ener]o multo minus tenet venditor via rei vendit die quod est q[ui] est d[omi]n[u]s ad uendit. **P**ropterea si ab uendit die defecit rei uendit si non est in immunitate depeccatio. si quis dimicetur depeccatio sine iusto rei vendit. p[ro]p[ri]etate d[omi]n[u]s. **P**uta si uenditor defecit trahit dolor ubi est carissima frumenti

strat multas posse uenire quod defecunt si sanctus abenctus m[er]ita p[ro]p[ri]etatis. h[ab]et autem non optime dictum ueditor. **A**utem dicit p[ro]p[ri]etate in uia rei uendit. **S**i est quod Ambrosius dicit in de officiis negotiis uia rei que uenit p[ro]p[ri]etatis uendit ac in itinere uenditor quoniam nunc emptor t[ra]nsferit doli actus uanatur. **P**ropterea quod dicit alium et[er]o p[ro]p[ri]etatis ut dicitur p[ro]p[ri]etatis est illius quoniam non fit necrum quod homo aliis p[ro]p[ri]etatis auxiliis ut q[ui] filius p[ro]p[ri]etatis ad eis p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis. si h[ab]et solum est p[ro]p[ri]etatis aliquo tam de cunctis p[ro]p[ri]etatis ad alios eius uore subdat. ut tu no[n] p[er] te p[er] palum subuenies. **V**enditor autem qui te in cunctis datus p[ro]p[ri]etatis ex te dat cunctis tuis datus ut p[ro]p[ri]etatis occurrat et in uia rei ei offert si eius p[ro]p[ri]etatis officio datus ut p[ro]p[ri]etatis occurrat. **D**atus quidem si p[ro]p[ri]etatis h[ab]ent uocem que uendit p[ro]p[ri]etatis mortis sicut p[ro]p[ri]etatis. **P**ropterea non p[ro]p[ri]etatis h[ab]ent usq[ue] rei uedentur impedit ut no[n] p[er]te[nd]at si ab alio uendat equum claudicat p[ro]p[ri]etatis ut reuulsam domini p[ro]p[ri]etatis ut cibis corrupti ut venenosu[m] p[ro]p[ri]etatis. **I**n die si h[ab]et uia sicut occulta et ipse non detegat erit illata et dolosa venditio. et tenet uedaor addamini expensacionem. **S**i non uocem sit manifesta p[ro]p[ri]etatis equus est monstrosus ut non uisus rei et si non appetat uediri. **P**ropterea h[ab]et uocem subtrahat q[ui]ntu[m] oris depeccatio non trahit

ad manifestandum manu rei qua
ferte optime his manu emptor
uellet quod subtili d'apio q̄
asset subtilendum. **I**nde potest
lente uenditor id est intati sue
fidei manu rei retinendo. **A**d
i' d' q̄ iudicu no p̄fici
misi dare manifesta. **M**q̄ q̄
am iudicat quo ḡficit. **D**t d'
i' oth. **I**nde si uina rei que
vendenda p̄ponit sic ordinis
in p̄uenditore manifestentur
no sufficiet q̄mittit emptori
iudicu seruus aut essi si essent
uina manifesta. **P**o d' d' q̄ no
optet q̄ ad p̄ane uincu rei
vendende p̄mitat quia si p̄d
rit uincu extrent emptores ab
omodo di ignoraret alias qd
tioneis rei iquas est bona et
utile. **S**i singulariter est d'cedu
manu rei qui ademendatio
dit qui p̄t fil om̄e q̄d'nos
adiuice p̄pare bonas et mal
as m̄tphil em p̄p̄bi de reliquo
cosas inmult alijs videlicet esse.
Quo d' d' q̄ quod h̄o no te
reat simili om̄i h̄o d'ce u
larem d'cipit que p̄t et adū
tates tenet. In ita illo de
h̄o d'ce uitate q̄n exaci' f'lio
alti p̄cudu innuit inde m̄tatu
aut no d'ciat uitate et s'c'e
imposto. **P**o d' d' q̄ manu i
scat re. ip̄nti esse mor u
lor q̄ uident. **S**i i'caſu p̄missio
iſituz red ex p̄sp'bit esse m
non ualeat q̄ p̄sp'bit negon
ato q̄ ab eometibz ignoratur.
Inde uenditor qui uedat rem
si p̄ponit ad iuret no vi q̄tra
iustitia facit. si q̄ futur est
no exponat. si in exponet

ut d'c'no subtiler habundan
tior esset utut q̄m ad hoc
no iudeatur tem p̄missio d'bito.
Adu s'c' p̄redit. vi q̄ no
lucrat negotiando ad caru
uende q̄ eme. **D**t em t'f'se.
Sup d' d' q̄m q̄m re p̄p̄it ut
magia et i'mutata uendido
lucrat. ille est mercator q̄ de
templo dei ciatur. **E**t id est cassi
ad'g s'c' d' p̄. q̄m no q̄gnou
littatur uel negotiator. si alia
l'oz d'zuid iquid est aliud nego
tio no misi uilus p̄pare et caru
uelle distingue et subdit. nego
tioris tales cicut d'no deta
plo. si nullus erat d'c'plo misi
est aliup p̄bri q̄ talis negotio
est p̄bri. **P**o d' t'f'se iusta est
q̄ ad caru re uendat q̄ uale
at ut uilus erat ut exd'ut ap
parat. **S**i ille qui negotiando car
ius re uedat q̄ com̄. nre est
q̄ ut uilus erit q̄ ualeat alia
uendat q̄ h̄i su p̄to fici
no p̄t. **P**o d' d' **N**egotia
tore de'ciat ex'c'p' d'c'nta. ex
ignobilis glorioli. q̄ q̄da p̄f'c'
fuge. no aut negotiatio de'ci
t'f'se d'ceda esse vi misi. p̄t
p̄t. q̄ negotiando aliup uale
atne et caru uendat est p̄bri.
Po d' q̄ est q̄ d'ugra d' sup d'
po q̄m no q̄gnou littatur ne
gotiatori uilus acq'ndi p̄da
p̄no blasphemat. **S**up d' p̄p̄io
l'oz metitur et perierat. **S**i li
uina h̄o siu no art q̄ sine
h̄o u'q̄ q̄pi p̄t q̄ negon
ai h̄. se no est illatus. **P**o d'
q̄ ad negotiatoris p̄bri q̄mu
t'f'sibz rey iſſte. **G**ut autem
p̄t d' ip̄o pollutio d'ux ast

desraudē q̄ si p̄t īempōē

et

vendicōē

rey ḡmitato cora quide q̄
nāliū et mā p̄p̄ s̄iz fit ḡmu
tacō rei ad eū ul rey et de
māior p̄t māritatē uite et ta
liū ḡmitatio no p̄p̄ q̄mē
adnegotiatōē s̄ mag adyto
nomīos ul pollūtōē qui ha
bent quide ul domū ul ciuitā
ti deribūd necessārē adūtā
Alia uō ḡmitatoē sp̄o c̄ ul
denāioē addenāioē ul q̄m̄
rey addenāioē no p̄t reo,
māriū uite s̄ p̄t lux querēdu
Et h̄ quide negotiatoē p̄p̄ n̄
adnegotiatōē p̄tū s̄ p̄p̄
aut q̄ma ḡmitatoē laudabilis
est quia desfrumenti fa aut
iuste uti patre q̄ p̄tū est d̄p̄
Desfruit cupidi lux q̄ tām̄ no
t̄t̄ s̄ m̄fitu tordit. et io nego
tatio s̄ se q̄sidata q̄da turpitu
dme h̄t m̄ptu no m̄ptat desfr
uacē suem honestu ul nece
ssāt luxu tn q̄ est negonā
fimē et si iſu ree no m̄ptet
aliqui honestu ul nām n̄ tn
m̄ptat iſu ree uenosu ul iſu
n̄ grā. Unde nichil p̄lhibet
lux ordīmā ad alius sine nece
ssāt ul etia honestu et sic
negonato luxu reddet sic tu
ad luxu modatu q̄ negonan
do queit ordīat addom̄ suo
sustentato; ul etia adsubueme
de indigebib⁹. ul etia tu ad
negonato intendit p̄t p̄t
uacē utilitate ne reo nece adiu
ta p̄rie desfrunt et luxu ex
petit n̄ q̄ finem s̄ q̄ stipendi
labor. Ad. I. d̄ d̄ q̄ ubi⁹
Erifō est intelligēd̄. D̄negon
ato s̄ q̄ ult̄ siem m̄luo

q̄statuit q̄ propue v̄ qu ad
re no m̄mutata cura uendit.
si cui re m̄mutata cura uendit
q̄i q̄mū s̄i labor atque p̄m̄
et ip̄m luor possit lucte tordi
no sicut ultim⁹ finis s̄ p̄ter
diu siem necessārē ul honestu
ut d̄tū est. Ad. d̄ d̄ q̄ no
quicq̄ tām̄ uedat aliq̄ q̄ em̄
it. negotiat. s̄ solu qui adiūt e
mit ut cura v̄ uedat s̄i ut ten
et et postmodu p̄t aliquā
caūsa ca uendē uelit no est
negonato q̄m̄s cura uedat.
Et em h̄ lucte face ul q̄ rali
quo de meliorauit ul quia p̄t
um rei est m̄tatu s̄. d̄uisitate
lon ul tāp̄t et p̄t p̄tū cui
se exponit m̄fferendo re d̄ loco
ad locu ul eam face s̄i frādo
et s̄ h̄ n̄ emp̄o n̄ uendit no s̄
tu debent abstine abliq̄ que
s̄ur s̄ se mala s̄i etia abliq̄ q̄
h̄t sp̄m mala q̄ quide mego
nato q̄m̄gut tn p̄t h̄ q̄ est or
dinata ad luxu tām̄ cuq̄ de
reī debent esse q̄ceptores tn
etia p̄t frādo negonatoru
uicia q̄ difficult exiit nego
nator ap̄tē labore. Ut d̄t
et q̄p̄p̄ et alia causa quā
negonato m̄m̄d am̄ serula
ribus curib⁹ implicat et p̄q̄d
app̄ualibus retrahit. Du apl̄
d̄ adthīo. Recuo militā
deo implicat se negonato serula
bz. Iz tu eleſt un p̄t ḡmitato
s̄e q̄ ordīat adūtate uite em
do ul uendendo. 99

Dende quodandu
est de pto usur
q. mutat in mutu
Et h̄ queratur
in pmo ut pmo
se acipe permuat ipmū pmo
ma mutuata q. e acipe men
sura s. utz licet podo qmū
q. utilitate acipe q. n. regensa
tione mutu s. o utz ad resti
tue tenetatur id q. de pmo u
suraria msto luctu mutu qmū
am sub usura s. q.

Adi sic qmū in q. acipe usu
ra qmū mutuata no
lit qmū. Nullus em pmo
ex hoc q. facit exemplu xpi
q. domī dñe ipo dñat. luce
vno. Etro ueniens tu usura
exegit se illa. p. pmo mutu
ata q. no est qmū acipe usu
ra pmo pmo. q. s. Chor
di ipo zlex dm maculata q.
s. q. t. p. p. s. i. lege dina
q. aliq. usura. s. i. deut pmo
no ferab. fer tuo adfum
permuat n. frugis n. alia q. p.
vni. s. alieno et q. plus est et
ipmū regnit p. plege sua
ta. s. i. deut xxvii. ferab
gentibus multo et ip. anullo
permis acipes q. acipe usura
no est qmū. q. m. rebus h.
metu detinatur iustitia pleg
et cuius. s. s. eas qreditur
usuras acipe q. vi no esse
illatu. q. p. mittit q. ilia
no obligat ad pmo. Et luce
vi. Inter alia q. ilia pmo
date mutui nichil inde pmo

q. ampe usura no est pmo. q.
s. pmo acipe pmo q. qd face
no tenetur no vi esse s. se
pdm. s. no iquolibz easu ten
permuat hmo ea pmo mutu
ave g. lucte ei atm pmo
acipe q. pmo. q. s. Argetum
monetari et iuasa formatu
no differt spe. s. lucte acipe
pmo. Quaslo argetum acimo
datio. q. etia lucte acipe pmo
pmuto argen monetari usu
ra g. no est s. se permatu. q. s.
q. q. pt lucte acipe re qua
ei dno rei uoluntarie tridit
s. ille qui accepit mutui uolunta
rie tridit usura. q. ille q. mu
tuat lucte q. acipa. q. q. q.
q. d. exo xxv. s. se permuat
mutui dedis pmo meo pmo
qui luctat teru no u. q. q. eu
q. actor. n. usura offmed. q. v.
d. q. acipe usura pmo
mutuata est s. se iusti q.
ueditur id q. no est qd mai
fest. iequtab. q. statutur que
iusticie grata. adau. eu den
am stendit q. qda redit
q. usua est ip. s. v. v. q. s. p.
laut. vnu. q. s. v. co uedo
ad potu. et lnu. q. s. v. co uedo
do ad abu. Dnde metilibz no
debz seorsu q. p. usua rei
are ipa. s. n. u. q. creditur usu
q. h. ipo q. credi red. et p. p.
h. metilibz pmo in ffect
domum. s. q. q. s. seorsu
vellet uende vnu. et seor
su vellet uende usu vnu. ve
de conde re bid. vt uendet
id q. no est. In mai feste q.

iustitia petrat et sibi rone
 iustitia gemitus qui mibuat
 vnu aut tritru petos si du
 ad responsum. Qna qdē
 restituas eglē dei illa uo
 pte usq; q usura dū. Quod
 uo sibi quoq; usus nō c ipsa
 rei qstipio. Sicut usus domus
 est habitaio nō aut dissipu
 Et io mitalib; seorsu p̄t utru
 q; qdē. Puta tu aliquo edat
 alii domini domo refuato s
 usu adaliqu tpus. Ut eḡ tu qdē
 qdēt alio usu domus vser
 uato sibi em⁹ domino et p̄t
 h late p̄t ho ampe p̄t p̄t
 su dom⁹. Et p̄t hoc p̄t
 donu qmodata sic p̄t
 iquidate et latorae dom⁹. Tu
 mua aut s̄ p̄t in ethi. Et
 ip̄ pollutio p̄nicipali est iue
 ta adqmitatione fineduo et
 ita p̄t et p̄nicipal p̄t
 me usus est ipsius qsumptu
 sue distractio. H. q̄ iqmata
 ones expendunt et p̄t hor
 s̄ se est illam p̄t p̄t
 mutuate atque p̄t q̄ dū us
 uia et sicut alia iuste acqui
 sita temet ho vslitie ita pe
 tunc q̄ p̄ficiā acceptu. Ad
 i. ḡ dū q̄ usura ibi methapho
 rice acceptu q̄ sup̄ exspecta
 honorū spūlui quā exigit do
 uolens ut in bonis acceptis ab
 eo s̄ p̄ficiamus q̄ ad utiliu
 to mag no audi. Ad i. dū q̄
 iudeis p̄hibiti sunt accepte us
 ura a fuitib; siud s̄ iudeis q̄
 q̄ dat intelligi q̄ accepte usura
 aquoniq; hoie est simili matu
 debem⁹ cui quez hoiem h̄p
 q̄ p̄p̄t et p̄t p̄t. P̄pue ista

tu euagely ad q̄ om̄is votat
 Unde imp̄ absolute dū et p̄
 tuaq; sua uo dedit ad usuram
 Et exeti p̄vix et usura accep
 it. q̄ aut abeūneis usura ac
 ciperet nō fuit eos q̄cessu q̄ li
 atu s̄ p̄missu adm̄ malum
 uerandu ne s̄ auideis dū tol
 othib; usuras accipent p̄pter
 auaria nū dedū erit. Ut h̄
 Ma. loj. Et aut iomiu q̄mit
 tib; sonab; getib; mīlib; ic
 feng ibi large accipit p̄mūlio
 Sicut et ec̄ p̄vix dū multi no
 tūsa nequie no sonati sūt i
 nō mutuorient p̄mittit q̄ ip̄re
 miu uideis habudanciā diuī
 ac̄ exqua q̄tig q̄ aliquo mutu
 are possint. Ad i. dū q̄ leg
 et huāne dūm̄tūt alio p̄t
 spūnta p̄t q̄dicoed homi p̄
 festoy iquib; mīle uilitates
 sp̄dūt si oia p̄t dūm̄tūt
 p̄hibent p̄mis adib; Et io
 usuras lep̄huāna q̄cessit no
 q̄ estiāt eas esse s̄ iusticiā
 finē impediment uilitates
 mītory. Unde ip̄o iure cui
 li dū q̄ red que usu q̄sumpt
 neq; iure nāli neq; tudi re
 caput usūfructu. Et q̄ sonati
 no sonati aut rex usūfructum
 neq; em̄ potat s̄ q̄ usūfructu
 q̄bituit q̄dēt s̄ usuras
 Et q̄p̄t nāli iure dūt i.
 i. polutio q̄ usura acquisiō
 p̄petuari est maxime q̄t nata;
 Ad i. dū q̄ dare mītūm no
 q̄ tenetur ho et io p̄t adib;
 p̄mitur mīt q̄sua s̄ q̄ homi
 lucy deputus no q̄rat s̄ iad
 subire p̄cepti. Ut tu dia con

silicē p̄cipacōz addat p̄fessor
qui p̄mitibat usura aliq̄ effeli
ctū. Nam et dico nimis est
q̄ silicē. Et loquit̄ ibi nō despe
usuram lūt̄ s̄i despe q̄ p̄mitia
in hōne no cōu debet mutua
dere ul q̄ p̄cipaz bonū facit. Et
pon̄ hōne s̄i p̄cipaz p̄mitia de
Id v dō q̄ ille qui mutua no
tendit recipens facit p̄ ampli
cūd q̄ fecit s̄i no ampliā dī
exigē recipens facit aut sibi sit
s̄i equalitate iusticie si tātu si
reddat quātu mutuauit. Unde
si amplius exigēt q̄ p̄fusū fructu
ris que alii usū no habet mis
eritūmacōz s̄ic exigēt p̄mū cūd
q̄ no est et ita est iusta p̄cipaz
Id v dō q̄ usū p̄cipulū
usūrā argetoz no est ipa eoz
q̄ sūp̄ no et id usū eoz p̄ uendit
lūt̄ fructu dñio rēs. P̄sudā p̄n
cipulū p̄cipaz argetoz o dis
tincto p̄cipaz iqm̄utacionēs
Unde no lūcat usū cūd vende
ti h̄ q̄ q̄s uelit cīq̄ r̄stūcōz
q̄ mutuo dādat. Et cēdu tu q̄
p̄cipaz usūd argetoz uasbrū
p̄t cē q̄mutao. et tale usūm
ez vende no lūcat. Et sumit
p̄t esse ad alii p̄cipaz usū p̄t
nue argetoz. Et p̄puta si q̄
cedet p̄cipaz signata ad
ostentacōz ul ad ponēdu lōw
pignor. et tale usū p̄cipaz
lūcate h̄o uendit p̄t. **I**d v dō
q̄ ille qui dat usura no sūp̄
iolutaū dat s̄i dī quādī nec
sūtate iōpt̄ m̄digat p̄cipaz
acipe mutuo q̄ ille qui habet
no lūt̄ su usura mutua. **A**q̄ sic p̄t v iō q̄ ad poss
p̄cipaz mutuata aliqua

alii quoditate expere **V** quissim en lucte qd sue qdep
mitati qfide. si qmz dafnu ad
petit exqz q pecunia mutuat
q luctu est ei sup pecunia mu-
tuata ad aliud p dafnu exqz
ut ea exige **Q** **V** **D** **M** **u**
tenet exquoda debito honesto
at ad responsum ei qui sibi g-
ta sent **U** **t** **d** **i** **u** **a** **th** si e-
qui alieni mrtu mltato petu-
ma mutuat gracia facit **I**nde
et gratz amo ei debet q ille
qui recipit tenetur nli debito
aliqz resppnsae si no in esse illi
atu obligat se adi q qd ex-
nli ure tenet q no vi illi
atu esse si aliqz pecunia ali-
mutuad obligatorz deducat
aliqz resppnsaz **Q** **P** **S**icut
est qd munz amamu ita est
mung aliqua et ab obsequio
U **t** **d** **g** **l** **o** **g** **l** **o** **p** **o** **m** **u** **s** **u** **s** **u**
expeditus manz sue ab omn mui-
tate si luct accep pecunia ut luct
debet abeo cui quid pecunia mu-
tuant q pi ructe luct qd qd
aliud munz accep **Q** **P** **E**nde
vi esse qd pacio dati addatu et
mutuati admutuati si luct
pecunia atqz qd alia pecunia
data q luct accep resppnsa
tionez alti mutu qd pecunia
mutuata **Q** **P** **H**agl asp per
cumdat alienat qui eam mi-
tuando dominu inffat qua
qui ea mctatori ut artifci con-
mittit. si luct luct accep de
pecunia qmissa mctatori ut ar-
tifci q luct eam luct accep
pecunia mutuata **Q** **P** **R** **u**
mutuata qd ho pugn accep
eum usq poss aliquo pno

Venit scilicet ut ignoratur
a ger ut domus q̄ m̄ habitatur.
ḡ licet alio lucrum habeat depe
nua mutuata. **T**otiusq; q̄ ad caro venit red
fundat ree mutui aut uliq; emit
q; est aliq; ut ena pdilatio p̄
nu auget. ut p̄tulatio p̄nu
dimittat. Inquit om̄b; v̄i
responsatio si q; p̄mutuo per
tue h̄ aut no manifeste app̄
illunt ḡ v̄i lucru est aliq; ro
modu depe nua mutuata exp̄
tie ul̄ ena exp̄ge. **Q**uod q; est q;
Et h̄ dñi dñi m̄t alia que
ad h̄ iusti requirunt usura et
p̄t habuenda; no accepit. **N**on
Dicit p̄m̄ i; u; ethi. **E**t
illud q; p̄petua h̄i cuius p̄tu
p̄t p̄petua mensurā. et i; s̄t
si ad p̄petua mutuata ul̄ q;
cuius alio re que ex p̄p̄to usū
q̄sumit p̄tem; accepit exp̄
acto tracto ul̄ exp̄ssō p̄tem;
q; iustitia. Ita oīa quicquid ex
p̄petuo tracto ul̄ exp̄ssō p̄tem;
d; accepit cuius p̄tu p̄tem;
mensurari p̄t. s̄lē p̄tū m̄tū.
Si u; accepit d; h̄i no quasi
exigendo n̄ q; ex aliq; obliga
tione tracta ul̄ exp̄ssō. **F**it
q̄tib; domi no p̄tetur. quia
oīa anq; p̄tem; mutuass̄
late potat aliq; domi q̄tib; ar
ape n̄ p̄tior; q̄dico efficiatur
p̄p̄ q; mutuauit. i; compensati
one u; eorū que p̄tem; no
mensuratur. h̄i p̄mutuo ex
ig; p̄tā bēniolentia et a
i; eon eius qui mutuauit ul̄ ad
h̄i. **T**ad i; ḡ d; q; ille q; mu
tum dat. **P**er abs; p̄tō ip̄tū

deducit tu eo qui mutui am̄p;
responsatio d; p̄p̄ q; sub
lītū. s̄lē aliq; q; de h̄i. h̄i
en no est uende usū p̄tem;
s̄ d; p̄p̄ uta. et p̄t esse
q; accepie mutui m̄tū d; p̄p̄
nu cūtāt q; dāndū rūrēt
Dnde accepie mutui en sua
vilitate d; p̄p̄ alio r̄p̄p̄
sat. **R**esponsatio d; dāndū
q; q̄lītātū m̄tū q; depe nua no
lūrēt no p̄t ip̄tū deducere
q; no d; uende id q; no d; h̄i
et q; imp̄di m̄tū ab h̄i do
Tidij d; q; Responsatio aliq;
b̄fītū dūpt̄. si p̄t. **D**mo q; d; e
mo q; d; debito iusticie ad q; ad
exp̄to p̄tō obligat p̄t. et h̄i
debitū attendit p̄t. q̄ntitatē b̄n
fītū q; quo accepit. **E**t. i; ille
qui accepit mutui p̄tem; ut
auḡtūq; s̄lē rei cuius usū eis
q̄sumit no tenet ad p̄tō reo
p̄p̄sāndū q; mutui accepit.
Dnde q; iustitia est si ad p̄tō re
debet obligat. **I**llio mo tenet
aliq; ad responſandū b̄fītū.
ex dito autem i; quo magis q̄li
dat affectū ex q; ad b̄n fītū q;
tulit. q; ena q̄ntitatē cum q;
fēti. et tali debito no p̄petit
timb; obligato p̄tī inducitur.
quoda necessitatē ut no spota
no responſandū fiat. **T**idij
d; q; si aliq; p̄petua mutu
aria exp̄petet ul̄ exaḡt q; p̄
obligato p̄tō parti tanti ul̄ exp̄
p̄tō responsandū mutuā ab ob
ligato ul̄ aliquā. **D**nde e; at
si exaḡt ut exaḡt mutuā
amām. q; utiq; p̄tem; estia

ri sit ut patet ihesu qui locutus
opere suus quod manu ut ligna
cavent. Si uero sit mung ab ob-
sequio ut aliquia non quod obli-
gatio dei. Et ex benevolencia
que subestacione pecunie non ca-
dit licet hinc ampe et exige et
expetat. **T**ad uero dicitur quod pcam
non potest uocari appetitua ampliori
quod sit pcam pecunie mutuaria
que est statuenda est non ibi aliquis
exigendu aut expetendu nisi
benevolencia assertus qui subes-
tacione pecunie non cadit ex quo
potest quod spontanea mutuaria.
Refugiat autem ei obligatio ad
mutuum ipso fieri faciendo quia es
talio obligatio pecunia estimandu
possit. Et si uocat sibi mutuaria
uero ad aliam mutuariam non aut lig-
et obligatio admittitur imposta
faciendo. **T**ad uero dicitur quod illa qui
mutuat pecuniam transire debet
pecunie ieu cui mutuat. Inde
ille cui pecunia mutuat sibi suo
paulo tenet ea et tenet mutuam
restituere. Inde non debet am-
plius exige illa qui mutuauit
si illa qui quittat pecuniam sua
ut maior ut arisca pmodu so-
natur cuiusdam non transire debet
pecunie sue nullum si remans-
tus sit quod cu paulo ipsius me-
maritor deo negonatur ut
aristoteles opinatur. Et si uocat
potest luari inde quoniam exige-
re inquit dare sua. **T**ad uero dicitur quod
si quis appetitua sibi mutuaria
obligat re aliquo cum usu pcam
estari potest. Id uero illius rei ille
qui mutuauit appetitua non restituatur
cum quod mutuauit aliqui si usu
rei illius gnos sibi superaddi ne-

lit. id est ac si pecunia acci-
pet pcam quod est usurarii
misi forte esset talis res cui
usu pcam soleat credi
ut annos sint patet libet acto
madato. **T**ad uero dicitur quod si aliquo
cur uero uelit uocare res suam
quod sit iustu pcam ut deceptiva
solueda emptore expetat us-
ura manifeste qmthetur. Et hinc
expetatio pcam soluedi hinc res
mutuam uero quod sit iustu pcam
pcam expetatio exigit est
quod tamen mutuam quod pcam adiutor
usure. **S**icut eni si quis emptor
uelit re emere uelut quod sit iustu
pcam eo quod appetitua ante solue-
do possit ei tradiri et pcam usu
re. **S**icut eni ista anticipatio so-
luedo appetitua hinc mutuam vom-
tus quod pcam est quod dimittit
ut deusto pcam rei expte. **S**i
uero ad deusto pcam uelit di-
minuere appetitua quod habeat
no pcam pcam usure. **P**
Ad uero pcam vi quod aliquis
deceptiva usura
re lucidus fuit reddere tenet
Et eni apostolus ad Corinthus xi. Si radix
sit et ramum. **G**o eadem radoe
si radix infesta et ramum. **S**i ra-
dux fuit usuraria. **G**o et quod
ex ea attulit est. **E**ius usura
quod tenet ad restituendum illius. **P**
Circum dicitur de deusuris nulla de-
retali. tu tu sicut asseris quod
fessiones que deusuris fuit quod
ato debet vendi et usuraria
pca ihesu aquibus fuit extorta
restituere. **G**o eadem ree quod
alium appetitua usuraria ac
quoniam **usura** debet restituere
Tibit illud quod debet emit deper-

una usuria debetur sibi ree
pecunie q̄ dedit no ḡ h̄
mag uero de q̄ acquisuit
q̄ pecunia q̄ dedit si petu
ma usuria tenebatur resti
tue ḡ illud q̄ ex ea acquirit in
restituere q̄ dicitur q̄ quilibz p̄ li
tio tene id q̄ legitime acqui
sunt si id q̄ acquirit pecunia
lusoria m̄du legitime acqui
ritur ḡ lata p̄t remē q̄
Quo dō p̄ sicut sup̄ dñi est res
quæ sit quæ usus est ipsa
ex q̄sup̄no que no h̄nt usuri
tibz si iura et io situla fuer
it usura extorta p̄ta de
nari tribu vnu aut ad id
h̄n no tenet ho ad restituend
iñsi id q̄ accepit q̄ id q̄ detin
li re est acquisiti no est fructu
h̄n rei si huone m̄dustric m̄si
forte q̄detenoz talis rei ale
si dampnificatus amittendo ad
debomē fuit tunc em tenet
ad cōfessioñ nocturni **E**dag
io res sit quæ usus no est
ex q̄sup̄no et talia h̄nt usuri
tibz fuit domi et aḡ et alia
h̄n. Et io si quid domu alio
ut agru p̄ usura extorisset
no solu tenet restituere domu
ut agru si eaa fructu m̄de p̄
ceptos quia sit fructu rerum
q̄z alio est domi et io ei deb
ent **Q**uo dō ḡ dō q̄ radu no
solu sit rom m̄ sicut p̄cunia
usuria si h̄t eaa aliquo rom
cause actua m̄ḡtum admis
mentu et io no est simile
Quo dō q̄ possessiones que
deusur sit q̄p̄te no sit eoz
quoz fuerit usura si illoz

qui eas emerit si in obliga
te illis aquibz fuerit usura
accepte sicut et alia bona usu
ria et io no p̄cipit q̄ assig
nentur ille possessiones h̄p̄d
aquibz sicut accepte usure q̄
forte plus ualent q̄ usure q̄d
dederit si p̄cipit q̄ uedant
possessiones et eaz p̄cia iſi
tuantur si q̄ntitate usure aere
p̄te **Q**uo dō q̄ illud q̄ acquir
depeñia usuria debetur q̄d
acquireti p̄t pecunia usura
vnu data sicut p̄t m̄z istru
m̄dulem si p̄t sua m̄dustra
sunt p̄t causa p̄cipale et io
plus uar h̄t n̄c acquisit depeñ
ia usuria q̄ p̄a pecunia
usuria **Q**

Ad uij sic p̄t vñ q̄ no luce
et pecunia ampe mutuo
subusur **Q**uo dō q̄
dign sit morte no solu qui fa
ciunt p̄t h̄t eaa qui q̄senant
faciente si ille qui accepit pec
unia mutuo subusur q̄sentit
usuria m̄su p̄to et p̄bet ei
cōfessione p̄tandi ḡ et ipse p̄
tit **Q**uo dō nullu comodo ipsi
debz aliquo alio q̄p̄t cōfessio
p̄tandi h̄t en p̄t adi
stendali actum q̄ si est p̄t
ut sup̄ dñi est si ille q̄petit
mutuo abusurao cōfesse dat
ei cōfessione p̄tandi ḡ q̄nullu
comodo ipsi excusat **Q**uo dō
mōr vñ esse m̄titas q̄t dōpo
medi pecunia sua ap̄t usuri
q̄ mutuo accepdi abuso si de
ponit pecunia ap̄t usuri
vñ esse oī illatum si illatum
essi deponit gladiū sicut furi

ſum. ut ipes qmītē luxioſo ſeu abu galioſo qd neq; lucu eſt ampa mutui abuſiuo. **P**ropter eſt ille qui iuria paret no perat. **S**p̄l̄m̄ in c̄l̄p̄ vñ iuſtia no eſt media mi dno uera. Et ibide dī. **O**z uſurāq; paret i q̄nta facit iuſtia acpiet mutui abuſiuo. **I**ḡ ille q; am pit mutui abuſiuo no paret. **P**ro dō q; inducē hoīe ad peccandū nullo mo licet ut in p̄to alti⁹ ad bonū hactū eſt q; et deus uit̄ oib⁹ p̄t̄ ad ali⁹ p̄ bonū. **A**quolib⁹ em̄ malo elat ali⁹ bonū ut dī. **In** ordīon. **E**t **o** Aug⁹ publicole q̄ eti utz licet ut iuramento eius qui p̄ fal ſeo deos iurat iquo mafſe p̄t̄ eius iuerita dīmaz ad hibn̄. **T**indit q; qui uit̄ fide illi⁹ qui p̄ fal ſeo deos iurat no admalū ſ; ad bonū no p̄to illi⁹ ſe ſon dit quo p̄dēmōia iurauit ſ; p̄to bonū eius quo fide huiuit. Si tame inducet cui adiunquandū p̄ fal ſeo deos paret. **I**taxēa ip̄oſito dicendū eſt q; nullo mo licet inducē ali⁹ admalū abuſiuo hact tame abeo q; h̄p̄ luſo eſt facē et uſurāq; aliaſ eſt mutui ampa abuſiuo. **P**ter ali⁹ bonū q; eſt abuſiuo que necessitat ut alti⁹ ſunt eti lig ei qui madit mlatnes matife ſtie bona que h̄t que latnes denpēdo p̄t̄ant. **D**ī q; no oſt adat̄ur exo ro iuorū qui dīp erit adysmael noli oſtendere nos q; habem⁹ theſauy iaq̄. **D**ī dī. **J**e xdi. **P**ro dī ḡ dō q; ille qui accipit pecunia; mu

mo abuſiuo no paret iper tatu uſurā ſ; uſit̄ co nec pl acit ei uſurā ſ; accep̄ ſ; mu trato q; eſt bona. **P**ro dī q; ille qui accipit pecunia; mutuo abuſiuo no dat uſurā oſt̄ ſ; uſurā ſ; accep̄ ſ; mutuandi. **P**te aut uſurā ſ; ſuit oſtſio ſ; peccati ex malitia cordis ſu. **A**nde ſtandū q̄ſſiuo eſt ex p̄te ſua no aut actum ex p̄te mutui n̄ in p̄p̄ h̄p̄ ſu. **D**alu q̄ſſiuo dī alius amutio p̄t̄endo deſiſe ſi mdigat q; h̄p̄ q̄ſſiuo ſtandū no p̄ uent ex p̄fim̄tate ut ignora ſia ſ; ex malitia. **P**ro dī q; ſi quid qmītē pecunia ſuam uſurā ſ; no h̄t̄ aliaſ ſonde uſurā ſ; p̄t̄ ut hact mterco qmītē ut mde copiosuq; pu ſura luſetū daret min p̄t̄andi. **A**nde et ipē eſſet ex tucpo culpe. **S**i aut ad uſurā ſ; aliaſ h̄t̄ uſurā ſ; exeat aliquis pecunia ſuam comi thit ut tuis qſuet no p̄petat ſ; uſit̄ hoīe peccati ad bonū.

Dende qſtandū eſt deſtib⁹ q; mter libuſ iuſtiae q; ſu facē bonū et dactua re amalo et dem̄ rī ſ; oppoſit̄ ſ; q; querit̄ in ſono utz dno p̄dida ſit p̄bed iuſtiae. **T**o utz tuſſio ſio ſit ſ; ſuſe p̄t̄m̄. **T**o utz omiſſio ſit ſuſe p̄t̄m̄. **T**o ſ; compaſſe omiſſionis adiuiſio ſiſſionem. **P**ro dī ſu p̄t̄ ſu q; dactua re amalo et facē bonū

• q. iteglibr q. st facē bonū et declāre amalo

nō sit q̄t̄d iustiae adq̄l̄bz
cū utile p̄mit facē bonū
op̄ud et utile malu s̄ f̄ p̄t̄d
nō ap̄cedit totu q̄ dclāre
amalo et facē bonū nō deb
et p̄t̄d iustiae que
est q̄da uita spalib⁹ q̄
Quip illud p̄t̄d dclāre amalo
et facē bonū **glo** illud ui
tat culpa s̄ dūte amalo hor
metur uita et palma s̄ facē
bonū s̄ quelib⁹ p̄t̄d ut
metur uita et palma q̄ de
clāre amalo nō est p̄t̄d iustie
Quecū uita selnt q̄
vnu mdudit ralio no dī
gutur abūm̄ sicut p̄t̄d alio
tūq̄ tāq̄ s̄ dclāre amalo
rludit m̄h p̄t̄d facē bonū
Nullus enī s̄t̄ facē bonū et
malu q̄ dclāre amalo et
facē bonū no sit q̄t̄d iustie
ac **Q**uā q̄t̄d facē bonū **In**
libri dclāre et p̄t̄d po
mt adiustia legi p̄mit de
clāre amalo et facē bonū
Quo dō q̄t̄d si laqm̄
de bono et malo ip̄m facē bo
nu et utile malu p̄mit ad
omez utile et s̄t̄ h̄cno p̄t̄
poni p̄t̄d iustie nisi forte
iustia ampliar̄ p̄t̄d est oī
utio q̄uid cād iustia q̄ nō
accepta respicat q̄da r̄z ba
spalib⁹ p̄t̄d s̄t̄ debitu ior
dme adlege dīm̄ et l̄uāna
s̄ iustia s̄t̄ q̄t̄d spalib⁹ ubi s̄
spiat bonū librāce debiti ad
p̄t̄mu et s̄t̄ h̄cno adiustia spa
lēon p̄mit facē bonū subre
debit iōp̄t̄ce adp̄t̄mu et ui
tare malu oppositū s̄t̄ q̄t̄d no

ciū p̄t̄mo. Adiustia uo ge
neūlē p̄mit facē bonū de
bitu r̄ordie adcoitote ut addit⁹
et utile malu oppositū. Dicit
aut̄ h̄ duo q̄t̄d iustiae q̄t̄d
ut spalib⁹ q̄t̄d m̄t̄ḡles q̄t̄d utz̄
eoz̄ iōquitur adp̄fertu attu iust
iae. Adiustia enī p̄mit eq̄
litate q̄st̄bie spalib⁹ que sūt ad
alioz̄ At exsup̄dit⁹ patet
eiusdē aut̄ est ad q̄st̄bie et
q̄st̄tū q̄fudie q̄st̄tū aut̄ ad
equalitate iustiae facē bonū
1. reddendo alio q̄t̄d debetia
q̄fudie aut̄ eq̄litate iustiae ia
q̄st̄tū dclāredō amalo et mul
tu nocentū p̄xōo infērēdo **Q**
Ad iōḡ dō q̄t̄d bonū et malu h̄c
accipitur subquada spalib⁹ nō
p̄p app̄tantur iustiae. vtn et
h̄cno duo ponuntur partes iust
iae s̄t̄ aliq̄ p̄p̄m̄ rom̄ bonū et
malu. No aut̄ aliq̄ alio uti
moralis q̄t̄d alio utitudo moral
es q̄st̄tū et passiones iōtr̄s
face est bonū uenit admedit
q̄t̄d dclāre abēxim̄ q̄t̄d aa
liu et sic iōd̄ redit q̄t̄d adal
ad utitudo face bonū et dclā
re amalo s̄t̄ iustiae q̄st̄tū et
operationes et res extortores i
quibus aliud est face eq̄litate
et aliud est facta nō corrūpe
Ad iōḡ dō q̄t̄d dclāre amalo
s̄t̄ q̄t̄d p̄t̄d iustiae nō mp
t̄t neq̄om̄ pura q̄t̄d non
face malu s̄t̄ enī nō metur pu
lma s̄t̄ solu uitat pena **mp**
tet aut̄ motu uolutat iōp̄t̄d
anti malu ut ip̄m nome dclā
re om̄s et h̄cno est m̄t̄orū pa
pue q̄t̄d aliq̄ p̄t̄d ipugnat ut

120

12

de transgressione de omissione

faciat malum et resistat **¶**
Ad hunc dicitur quod faciat bonum et actus
 impletur iustitiae et quod per
 principium eius. Dedicare a
 malo est actus impudicior et
 faria propter quod est et id est quod per
 malum sine qua non potest esse
 per fortius implentia. **¶**
Ad hunc sic probatur ut quod in transgres
 sione non sit spale peccatum sed
 illa cum specie peccati modicissime
 quod si transgressio ponit ipsa
 diffinzione peccatum **¶** cum amb
 ipse peccatum est transgressio legi domine
 sed transgressio non est specie pe
 ccatis. **¶** Nulla specie excep
 dit sui genitrix si transgressio
 excedit peccatum. Quia peccatum
 est dictum ut faciat ut quicquid
 contra legem dicatur quicquid
 et non quod faustum est. **¶** Et in transgres
 sione est et natura ut con
 fluctuatur. **¶** In transgressione non est
 specie peccati. **¶** Nulla species
 quae subesse oportet peccatis iuris
 dividitur genitus. **¶** Si peccatum in
 transgressione se extendit ad omnia
 iuria capitalia et enas ad peccata
 credere oportet et opus. **¶** In
 gressio non est spale peccatum. **¶**
Et hoc est quod opponunt spalii u
 tute si iustitia. **¶** Hoc dicitur quod
 nomine transgressionis accep
 tur motibus admonitiones
 actus deruatu est. **¶** Id autem
 aliquod si corpore motu trans
 gredi ex eo quod gradus trans
 gressio sibi perficiuntur. **¶** Tercium
 autem quod fugitur homini est ut
 ultra non transseat in mortalibus
 preceptu negantur. **¶** Hoc in trans
 gressione dicitur ex eo quod agit ad
 quod preceptu negantur. **¶** Quod de
 malo est potest esse cum omnibus

peccatis. **¶** Tertio in qualibet
 hinc peccati mortali homino trans
 greditur duplo preceptu dominus.
¶ Si accepatur secundum malum. **¶** Si
 hinc spalem ratione quod est faciat
 ut preceptu negatur. **¶** Sic est
 spale peccatum duplex. **¶** Non que
 mo si. **¶** quod opponunt ad ipsam p
 eccatorum opposita aliis iuribus
 sicut enim ad ipsam rationem iustitiae
 legalis continet alterius debi
 tu preceptu ita ad ipsam rationem
 transgressio continet alterius
 preceptu peccatum. **¶** Hoc non sum
 quod distinguunt ab omissione que
 traducuntur. **¶** Precepto affirmatio
¶ **A**d hunc dicitur quod iustitia lega
 tu est oportet utrum ibo et quasi
 materialiter ita cum iustitia le
 galis est est materialiter omne p
 ecatum et hinc non peccatum diffinire
 ambiguitatem. **¶** Si ratione iustitiae
 legalis. **¶** **A**d hunc dicitur quod iudicatio
 naturae peccati ad ipsam legem
 naturalem. **¶** Confluctu enas honesta
 habet ratione precepti. **¶** Quia ut dicitur
 est invenit deinceps sabbatum
 modo peccatum. **¶** Quod legem hinc est
 et hoc est peccatum quod transgressio
 potest esse cum confluctu honesta
 et cum iudicatio ratione. **¶** **A**d hunc dicitur
 quod omnes enuntiantur specie peccati po
 ssunt hinc transgressiones non si
 peccato racione. **¶** Si ratione spale
 racione ut dictum est. **¶** Peccatum
 in omissione oportet ab transgressione
 distinguuntur. **¶**
Ad hunc sic probatur ut quod in omis
 sione non sit spale peccatum. **¶** Omne
 enim peccatum aut est oportere aut
 actuale. **¶** Si omissione non est ope
 rante peccatum quod non oportet porcup
 ner. **¶** Non est actuale quod prece
 pti sunt omnes oportentes. **¶** Hoc
 est actuus ut dictum est habitus est

Si de pte igni agetur q^o
 omissione no est spale pte **¶**
 pte due pte est uoluntariu
 s pte omissione qm^o no est uolunta
 ri. si nra. pta cu mtr
 ior upa est que ligitate voul
 ut tu ad amittit ren pte rsi
 tue tenetur. ut tu facit do
 tenet celebria et hz alio i
 padmuntur q^o omissione no est
 pte pte **¶** pte Elias penali
 pte est detinare alio tpe
 qm^o mapit esse si hz no est
 lunaia iomissione q^o qm^o
 no facit sli se habz n^r tu pte
 peccat q^o omissione no est que
 le pte **¶** pte due peccat
 spale spali liberi opponit si
 no est dare alio speciale
 utute cui omissione opponitur
 in q^o boni auglibz iher^r oth
 pte tu q^o iusticia ou spali vi
 opponi sp reguit aliue actu
 etia mderciacca amalo ut di
 tui est omissio ut pte esse
 absq^r om actu q^o omissione no
 est spale pte **¶** q^o q^o
 d^r Iacob^r in En boni et
 no facit pte est illi **¶** b
 d^r q^o omissione mapit pte missi
 one boni no aut augtique
 hz boni debiti Boni aut sli
 ratione debiti pte met pte
 adiusticias adlegato quide si
 debiti amptata iordie adle
 q^o diuina ut hz adspule
 aut iusticia si q^o debiti qfida
 tur iordie ad pte **¶** Inde
 eo mo quo iusticia est spale
 iutus ut sup^r tibum est. et ois
 no est spale pte distinctu
 aplo que opponitur alio u
 tibus; eo no mo q^o facit bo

tui opponit omissione est queda
 spale q^o iustiae distinctu
 adductio male ou opponitur
 iustissio etia omissione ab^rgre
 sione distinctio **¶** Ad i^r
 d^r q^o omissione no est pte ori
 giale. si articule no q^o heat ale
 que actu sibi essentiale si hz p
 nego actu iduad agn^r actus
 et hz si no age accepitur ut age
 qd^r sicut sli den est **¶** Ad
 i^r d^r q^o omissione sicut den est no
 est hz boni debiti ad pte bi
 no aut tenet ad impossibile
 Unde nullus si no facit id q^o
 face no q^o pte pte possioz
 mulier q^o corrupta que ligati
 te voul no omittit ligantia
 no hzido si no querendo de
 pte pte il no facedo q^o
 pte adiutori adimplendo pte
 tenebre obfuanca **¶** Sacerdos
 etia no tenet dic^r missa n^r
 supposita debita opportunitate
 que si desit no omittit et si
 mtr ad tenet adi stitutioz su
 posita faciante pte si n^r hz
 n^r hz q^o no omittit duino
 faciat pte et d^r d^r est m
 alio **¶** Ad i^r d^r q^o sicut q^o d^r
 iustissio opposit pte pte
 negatio que pte met adductio
 nis amalo ita pte omissio
 opponit pte pte affirmatioz
 que pte met adspicere boni
 speta aut affirmare no ob
 ligat ad pte si adspicere debita
 tum et pte pte pte pte omissione
 omis mapit esse **¶** Pte tu q^o
 q^o q^o alioz tue sit mptos
 adspicendu q^o debi q^o quide
 si sit pte **¶** cum culpam

ut p̄tū omisſiōē sit grāui⁹ q̄ transiſſiōē

no omittit ut dictu est. Si uo
rit pte eius culpa pcedentez
huta cu dō desero se rebrua
bit et no pte surge admatut
nab ut dī. Dicit quida q̄ hic
mcepit pte omisso qn aliq̄
applicat se adactu illati et iq̄
possibilem cu illo actu adq̄ ten
s hoc no toriet vñ qua dato q̄
exstinet puelencia et trist
admatutias no obmittet. Unde
paz q̄ pcedens meliorio no su
lt omisso s̄ omisso causa
Unde dō est q̄ omisso māpū
ci imputari ad culpā q̄ fuit pte
opandi. In apter causa pced
tem omisso segnd reddit uolu
taria. Idiū dō q̄ omisso di
recte oppo iusticie ut dom est.
no em est omisso bonitatis ali
nius utia no subroe debiti q̄
p̄tinet adiustitia plud at re
quibus adactu utia mitiorum
q̄ ad demissio culpe q̄ bonum
est exenteq̄ causa malu d ex
singlaribz decessibus / et iō ad
instanciū mitum equitare actus
no aut ad omissione. q̄

Ad hanc sic p̄tē vi¹ q̄ p̄tē
om̄issione sit quid q̄
inſſectione deſtitutio em̄ vi² d
eſſe q̄ derelicti et ſe p̄gnd
videtur id eſſe om̄iſſionem ſi de
luctu eſt quia q̄ p̄tē inſſec
tionē q̄r̄ maiori exasperatione id
gebat ut p̄ leuit. v. q̄ p̄tē
om̄iſſionē eſt ḡmūs q̄ p̄tē
inſſectionē q̄ ſi maiori
bono maius malū opponit ut
p̄tē ip̄h̄m̄ iurū atq̄ ſi facie
bonū cui opponit om̄iſſio eſt no
bilior p̄tē iuſtice q̄ deſtitutio
amalo cui opponitur inſſectionē

Quidam quisquis p[er]ceperit
verale et mortale sibi patim[us] o[ste]n-
sio[n]is ait esse sibi mortale q[uod]
apparet precepto affirmatio[n]e
q[uod] omissione in esse grauius p[er]ca-
tu q[uod] sit transgressio. **Q**uidam per
est pena dampni sibi circa uisi-
onis dñe que debet peccato
omissionis q[uod] pena sensus q[uod]
debet p[ro]prio transgressioni. **U**t
p[ro]prio q[uod] transgressio sup*ad* si pe-
na proportionat culpe q[uod] grauius
est quam omissione q[uod] transgre-
ssione. **Q**uod est q[uod] facilius
est abstine a malo facendo q[uod]
imple bonu[m] q[uod] gaudiu[m] fecerat q[uod]
no[tr]o abstinet a malo facendo q[uod]
est transgressio q[uod] qui no[tr]o implet
bonu[m] q[uod] est omittit. **N**o ad q[uod]
patim[us] m[al]u[m] est gaudiu[m] i[nt]eriu[m] am-
bitute distat gaudiu[m] aut est
maxima distanca. **U**t dicitur in
Quattuor. **I**nde gaudiu[m] magis distat
a furore q[uod] simplex ei[us] nego-
ciat magis plu[m] distat ab albo
q[uod] simile no[tr]o albu[m] omne enim magis
est no[tr]o albu[m] si no[tr]o quiete. **H**abu-
festo est aut q[uod] transgressio gaudiu[m]
aut actu utitur omissione a m[al]itate
negocii ipsi q[uod] quia q[uod] patim[us] omissione
est si quib[us] p[ro]prio debita reue-
renza no[tr]o exhibeat. **P**atim[us] aut
transgressio si gaudiu[m] ut q[uod]
tunc iuriu[m] ei[us] inferat. **I**nde
manifestu[m] est q[uod] simpliciter absolu-
te lempdo transgressio est q[uod]
iuriu[m] patim[us] q[uod] omissione licet aliq[ue]
omissione possit esse gaudiu[m] ali-
qua transgressio. **Q**uod ad i[nt]er
Ad q[uod] delictu[m] q[ua]ntiter superbum
sunt pauci omissiones q[uod] tunc
sunt acceptar[ur] q[uod] eo q[uod] omitti
aliquid deligit q[uod] q[ui]cquid p[ro]lument

Item alia q̄o deputib⁹ potentialib⁹ iusticie.

addicū ut q̄i s̄c̄nt et quāsi
q̄i quodā q̄tēptū delinq̄
hō id q̄ facē deb̄ et s̄r hab̄
qdā ḡtutatē rōe auī māci
ep̄cipacē m̄diget **¶** Adū d̄
q̄ c̄ q̄ est facē bonū oport̄
et no facē facē bonū q̄ ē oit̄
tere et facē malū q̄ est t̄n̄ss̄.
di **E**t p̄m̄ q̄dīctioē s̄m̄ et
rie q̄ m̄ptat māiore dīsc̄ti
aū et nō t̄n̄s̄p̄ess̄o ē f̄m̄
p̄t̄y **¶** Adū d̄ q̄ s̄laut oīf̄o
opponit p̄cept̄ affirmatioē ita w̄
ans̄p̄ess̄o op̄p̄itor p̄cept̄ negati
uio **E**t io iurūq̄ si p̄ceas̄pi
abut m̄ptat uioz p̄m̄ mortal̄
Pt̄ aut̄ larḡ dia t̄n̄s̄p̄ess̄o
ut om̄iss̄o ex eo q̄ ad sit p̄ter
p̄cept̄ affirmatioē ut nega
tua dīpositione ad op̄positiō
ip̄o et sit utraq̄ larḡ ac
p̄iendo p̄t̄ esse p̄t̄y uemal̄
¶ Adū d̄ q̄ p̄t̄o t̄n̄s̄p̄ess̄i
om̄s̄ vnd̄ et pena damp̄ p̄
aus̄ione adeo et pena sens̄
Pt̄ mor̄dm̄atū q̄us̄ione ad
bonū q̄mutabile **S**ili etiā oīf̄o
slom̄ nō lōta debet pena da
nn̄ si etiā pena sens̄. **s. d.**
Lvn̄ ab̄is arbor que nō fa
fructu bonū exponet et iugne
mittetur **E**t h̄s̄ p̄t̄ radice ex
qua p̄cedit liḡ nō habet ex
natūte attuale q̄us̄ione ad
aliqū bonū q̄mutabile. **¶**
DInde q̄s̄lām̄du est
dep̄ib⁹ potētia
bus iustiae i deū
tutib⁹ et anexis
Et c̄ her̄ duo s̄t
q̄s̄lāndi. **O**mo quidē que ubi
sed iustiae anectantur. **¶** q̄s̄lā

Derridu est desinuimus uti
bus iusticie annexis & **T**
A i sic pte vii qd iquem
ent assigueretur iutudo iuste
annexa **T** illis em eruit sex
religione pietate grati vni
dicatoz obseruaciam vtitatem
dicato aut vi esse spes qmua
tie iusticie si qd illas iuris in
dicta reperiit ut exsupedit
pudet no f debz ut iutodos
iusticie annexos **T** Qd habet
sup sponu sponmo pte vii s
mocraz anna qd erat dia pte
tate religioz afft m pudentia
quaz plures amlo pmissio
qd vi insuffm eniitad ex iutu
bos prudencie adiuctos **Qd** I
pudicida alijs ponit v ptes
iusticie si obedientia i superioris
disciplina i inferiori aequitas
respectu eqm fides et uita
i omz de quibz atullio no pot
misi uita f vi insuffm mis
se iutudo iusticie annexos **T**
S Andromitus pputet h po
nore ptes iusticie annexos f
libalitate benignitate vndicati
ua qd satuca eusebia euhuista
am fitate bona qmutoz leg
positi **E**t illis manifesto
no ponit n vndicatio f vi
insuffm eniass **Qd** **I** v.
et ponit qd ibi iusticie adi
ctam de qua nulla pmissio
assigueretur vi ro esse facta
qd insuffm sit eniata iut
udo iusticie annexa **Qd** do
qd nntibus qd adiuguerit alio
principali uenti duo sit qd
uno quide qd iutudo ille tali

quo nū propriali utute querat
Sed oī aliquo deficiant apfor-
ta rōe ipius qī nō iusticia adal-
tay est ut exsuperat p̄m oē
ututes que adalit. sūt possit
rōe querencie iustice ameti
No nō iustice q̄sibz m̄h p̄alti
reddat q̄ ei debet s̄. eq̄le
ten. Et exsuperat p̄m dup.
igit alij utus adalit exstors
arōe iustice deficit. Ino qdē
mo iquatu deficit arōe eq̄le
Also mo m̄j̄tu deficit. arōe
debiti. Cet enī quida ilubes
que qm̄ debitu quidē alij red-
dit s̄ nō possit reddē eq̄le.
Et qm̄ quida quidē abhoie
deo redditur. Debitu est no
ti pt̄ esse eq̄le ut s̄ tui homo
ei reddat q̄tu d̄z s̄. illud p̄
azud i tribuā duo p̄orbz que
retinuit m̄. et s̄ h̄ adiugit iusti-
cie velloq. Que ut tulliq d̄
superior. qdā n̄ q̄ dūmū uocat
aria cōmonia; q̄ offi. Et p̄m
no pt̄ s̄ equalitate reggers
ari q̄ eis debet. Et qm̄
pp̄m iun̄ eti et si adiugit
iustice p̄ctus. P̄qua ut tulliq
dicit saḡne mit̄ p̄ate q̄ le
muolu offici et diliges tri-
but cultus. Certo no pt̄ eq̄
le p̄m i op̄ensā abhoie
Or̄p̄atz pp̄m iun̄ eti et
sic adiugit iustice obſuac-
ia q̄p̄ ut tulliq et hoies ali
qua dignitate attedetos qdā
cultu et hōrē dignat. arōe
nō debiti iustice deficitus
pt̄ attendi. s̄ q̄ est dup. de-
bitu s̄. morale et legale. Un
et p̄h̄ iun̄ eti s̄ h̄ dup.
iusti affiḡt. Debitu quide le
gale est adquod reddendu

aliquid lege aſſtingit et tale
debitu ap̄e attendit iustina
que est p̄ncipalus iutus. Debi-
tu aut̄ morale est q̄ ad debi-
tum honestate iutus. et q̄ debi-
tu necessitate iutus. Ita ta-
le debitu ht̄ duplice iudicu-
p̄di enī est sic m̄m ut s̄ eo
honestas mori q̄sua no pos-
sunt et hoc habet q̄sua de-
biti et pt̄ hoc debitu atta-
di expte ipius debent. et
sic adhuc debitu optinet q̄ ho-
tale se exhibeat alii iuerbis
et factis qualis est. et ita ad
iungitur iustice iutus. P̄p̄ ut
tullus dicit iun̄tati et q̄ sit
aut̄ fuit aut̄ fuit sit dicit
pt̄ enī attedi expte ei⁹ enī
debet p̄t s̄ ad reppensur alii
enī s̄ ea que fecit qm̄ quide
mbdom⁹ et sit adiugit iustice
gra. Inq. ut tulliq dicit alicia
et officiorū alij memoria
iun̄tati uoluntas q̄tēt alij q̄
enī nō malit et sit adiugit
iustice iudicato p̄p̄ ut tulliq
dicit v̄b̄ aut̄ iun̄ia et oī q̄
q̄ obſauit est defendendo aut̄
uiffendendo. Iffulsatur. Illud nō
debitu est necessarium sit q̄feret
admuore honestate sine quo
bi honestas q̄sua pt̄ q̄ quide
debitu attendit liberalitas af-
fabilitas sine amata. Et alii
hij que tulliq p̄mitit iudicu-
ta enīrē. q̄ p̄z h̄t de-
rē debiti. Q̄dī. q̄ dī q̄
iudicata que sit auct̄e publica
potestat s̄ sententia iudicij
optinet adiusticiā q̄mūtatione
s̄ iudicata que quidē fecit p̄p̄

Deputibus potestilib:

માર્ગ માર્ગ માર્ગ =

motu no tamen q̄t legge ut
qua quid audiace requirit p
tunc adiutare iusticie adiutor
¶ Adij dō q̄ mārobi⁹ viat⁹
dūc⁹ adduas p̄tēs m̄teglos
iusticie s̄. declarare amalo ad
q̄ p̄tinet moreaa et fac̄bo
m̄ ad q̄ p̄tinet sex alia quoz
duo uidentur p̄tine adeq̄los
s̄ amicata iuxtori gaudiu et
quodria m̄tis **Duo** uō p̄tinet
et ad superiorē pictas adp
entes et irugno addim **Duo**
uō admisſiones s̄ affectu iūt
um placet bona eoz et hui
mitas q̄q̄ subuenit eoz deſe
titus **Et** em xſidore **Inſi**
et q̄ huius dō q̄t he
at et hoc en amore et m̄f
acit affectu **Unde** quantum
dicta est q̄ nos iūce tuemur
Et s̄ hoc amicata sumit p̄t
or diuit extiore quidu ſicut
ea q̄phus tractat i my et q̄t
ea amicata sumit s̄ q̄t p̄t
respiat affectu p̄t detinatur
Apho vñ et n̄ eti. **Et** ſic ad
amicata p̄tinet tria s̄ bniuo
lenas que h̄ dicit affectus et
quodria et beneficia que h̄
uocat huiusnas h̄ aut tallus p̄
tinxit q̄ p̄t huius deince de
biti ut dictu est **¶** Adij dō q̄
obedientia iudicat mobſua
na q̄ tallus p̄mit **¶** ea p̄tēl
entib⁹ p̄ſom⁹ Dabit et re
uentia honoris et obedientia
Fides aut q̄q̄ ſunt dicta in
cludit iuitate q̄tu adobſua
na q̄missor Deitas aut in
plus ſe habz ut iuſta p̄te
bit **¶** iuſpicio aut no debet
exdebito neceſſitas quia

infiori no est ad obligari in
quatuor est infior. Ut tu ad
superiori obligari ut factioribus
pudeat si dicitur ~~pro~~ fide
lud simul et prudens que co-
statuit domus super familia suum
~~Et in attilio~~ ptermittitur ut
aut gemitus subquantitate q' ma-
trobis ponit ostias uo subapri-
bus ut amictia. Ad in de q'
illa emulacione ponit queda
pruincia adiutus iustitia adapti-
culare quidem bona gmutatio
~~Dej~~ d' q' est hinc gmutatio
equitate custodiens / adlegare
aut iustitia q' tu adea q' gmuta-
tis obsequanda ponit leg' q'
sina que ut ipse dicit est sua
gmutacioni politane adcom-
matus relata. q' tu uo adea que
q' pterulater agenda occurrunt
pter q' med' leges possit euino
mosius q' bona gnom' q' est i-
talibus Directiva. Ut sup hi-
tum est iustitiae deprudencia
~~Et in~~ dicit dea q' e uotaria
iustificatio q' s' excepto arbitrio
id q' iusti est homo s' eam p-
uat no s' lege scripta attribui-
tur aut q' duo praudetie fui-
directio iusticie uo s' exponit
Eusebia uo do q' bonus culto
Unde est ade q' religio. Do dica-
dicit q' est sua dei famulatus
~~Et loquitur~~ s' modi quo seit
es dicabat omes uitates esse
fiecas. et adide reduat sim-
ilitas. ut post dicit ~~Eusebia~~
aut est ide q' bona gni que
nullus ponit sic et vnde dicitur
benignitas aut vi esse ide cum
affetu q' ponit ~~Eusebia~~ On
et s' idoneus d' f'li' ethimus.

Item

q. lxxi
q. lxxii alia De Religione

ut beneplacitum est mihi spose adhuc
fanciulus fabius et dulcissima
laetitia. Et ipse **Andromachus** q.
benignitas est hinc voluntate et
in factum libalium aut vide
admodum puerum. **Aduo**
q. epurba non adiungit iustae p
nivali si legali et vi esse idem
in ea que dicta e euangelio mosu.

Domine quidam est
desmiquilis q. dicit
q. utatu q. tu adp
sentem misteriorum p
tinet. Et primo q. si
derandum est de religione. **De**
Prophetato. **D**e obsequiis
Certo degrau q. de cunctis
destitutis. **N**on d' amicis or
tuos deliberalitate bono decipi
tria. **R**ealys aut hie omnia
superbiu est p. in multitudine
Cultate s. de gratia et alijs
h. q. mihi in actatu de Justicia
sicut debona q. mutatio et no
tina. **D**elegit positiva aut in
mutatu deprudencia. **E**ntra vli
gione uo ta q. sidanda ocurrat
Pmo q. de dea p. religione s. se
q. d' artibz. cuius **D**euimus opp
ositi. **C**ura q. me querit in
Pmo utr. religio q. sista tui ior
dne addm. **T**o utr. religio sit
utus. **C**erto utr. religio sit una
utus. **C**erto utr. religio sit sp
ecialis utus. **C**erto utr. relig
io sit utus theologica. **S**exto
utr. religio sit p. ferenda alijs
ututibz. m. calibus. **N**on utr. relig
io habeat apotiores atq
et tano utr. religio sit eade
sanctitati. **S**ed q.

Adi sic pcc v. q. religio
non ordinat hominem solum
addm. **D**icit enim Iacobi bone. Re
ligio munda et maculata ap-

ut domini et pcc. h. est iusta
re pupillos et iudicandos tribu
lacte eorum et maculatum seru
stodie ab his filio. si iustitiae pu
pillois et iudicandos dei h. ordines
adg. q. aut dicit iustitia
si se rustodie ab his filio p. in
adordine quo ordinatur. h. i. se
ipo q. i. lugio no. solu de mordi
ne addm. **P**ro **L**ugio d. v. den
di. lata loquendi q. suetudine no. in
p. i. **D**ix etia dotissimorum regn
aribz. h. tatus atq. affitatis
et quibusq. natiudinis dicit
exienda religio. no eo uocabulo
uitata ambigua cu. de cunctis
iustis unit q. ad fidem dñe
ualeamus. Religione no esse
naturae d. q. religio d. no solu
iordie addm. si ena iordue
ad p. i. **Q** **P** Ad religione
iudicetur lata p. tunc lata cu.
ha. p. tauri fructu. **I**t **L**ugio d.
i. jo deriuante dei sacra
aut no solu de h. deo s. et
proximis. s. d. ad gal. v. **V**erita
te p. p. fructu nunc g. i. lugio
q. lat. etia ordines ad p. i. **Q** **P** **H**oc
ad religione p. met ad
tus. s. h. deo no solu role dñ
s. ena proxim. s. d. chatoris
p. ntes seu cognatos cole. g. e.
religio no. ordnat ad p. i.
et no solu addm. **P** **H**oc
in statu stilus expositus deo
sunt subiecti. no aut dicit vli
giosi omes qui sunt in statu salu
t. s. solu illi qui quibusda uor
et obsequiis. et ad obedient
aliqubz. homibus se astringunt
g. religio no. vi. m. partis ordi
nem subiectos homis addm. **S**o
q. est q. nulliq. d. v. Pethoica

15